

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štampa vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrtri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijne države 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošlja do odpovedi. — Udje „Katastralnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5, vsprejema naročila, inserate in reklamacije, cesta št. 5, vsprejema naročila, inserate in reklamacije, sa dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeran popust, Inserati se sprejemajo do srede zjutraj, — Kdor zapre reklamacije so poštno proste.

Današnja številka obsega 8 strani

Ali ste že obnovili naročnino?

Ali dela obstrukcija škodo?

Skozi 3 leta že butajo vsi nasprotniki slovenske kmečke stranke s svojimi glavami ob obstrukcijo njenih deželnih poslancev, pišejo članke proti njej, prirejajo zborovanja, izdajajo knjižice, pretijo z razpustom deželne zbornice: toda vse zaman. Kmečki volilci stojijo zvesto in trdno za svojimi poslanci, zato se tudi slovenski deželni poslanci niti za peč ne pomaknejo s svojega stališča, ki so ga zavzeli ob začetku obstrukcije.

Že od prvega hipa obstrukcije je slovenska kmečka stranka javno in odkrito izjavljala, da bo ljudstvu treba v tem boju za enakopravnost v deželi prinašati tudi žrtev na gospodarskem polju. Toda nihče ni mislil takrat, da bodo te žrtve tako majhne in na drugi strani dobre posledice slovenske obstrukcije tako velike, kakor so v istini postale.

Ako bi slovenske obstrukcije ne bilo, bi davkoplačevalci po celi deželi sedaj že tretje leto plačevali zvišane deželne doklade. Sedaj plačujemo: od zemljskega, hišno-razrednega, hišno-najemninskega davka po 50 od sto, od obrti 50 od sto. Že za leto 1910 so se nameravali zvišati deželni davki, oziroma deželne doklade. Na pivo bi se zvišal davek za 2 K od hl, vse druge doklade bi se zvišale vsaj za 15 od sto. Vsako leto - torej sedaj že skozi 3 leta - bi plačevali davkoplačevalci približno 3 milijone več deželnih davkov, kakor jih plačujejo sedaj. Tudi slovenski davkoplačevalci bi morali vplačevati zvišane doklade. Toda kaj bi dobili za to? Brezobrestna posojila so jim nemški mogočnejši hoteli ustaviti, niti podpor za bedo in požare niso hoteli dovoljevati, o regulaciji rek niso hoteli nič slišati, sebi so nameravali zidati 5 novih meščanskih šol, Slovincem nobene, itd. itd. A vkljub temu se še najdejo celo slovenski listi in možje, ki imajo drzno čelo, razširjati med ljudstvom grdo laž, da obstrukcija slovenskim davkoplačevalcem dela le škodo, in ki vsled tega z lepim in grdim nagovarjajo naše poslance, naj grejo zopet v Gradec, Nemcem delat tlako.

Ko se je šlo za to, da ustavijo slovenski poslanci obstrukcijo za leto 1912, se jim je proti koncu pogajanj razodelo, da želi nemška večina tudi učiteljem dati nove plače in da se bodo morale vsled tega zvišati doklade za 25-30%. Naši poslanci so kimali, ko so to zaslišali, pobrali svoje klobuke ter se odpeljali na Slovenski Stajer. Četudi še slovenski kmečki poslanci o danes niso zavzeli stališča niti za, niti proti učiteljskim plačam, akopprav so učitelji po svoji veliki večini njihovi najbolj strastni in grdo zagrizeni sovražniki, vendar je bilo izključeno, da bi kdaj mogli dovoliti v to, da narastejo deželne doklade na 80 do 90%. Liberalci vseh vrst, repredni in slogaški, ter nemškutarji, pa tega ne smatrajo za škodo, ako bi naše ljudstvo vzdihovalo pod neznansko visokimi dokladami. Le to se jim zdi škoda, ako Nemci v naši deželi ne morejo neovirano gospodariti, za ljudstvo nimajo ne razuma ne srca.

Nemški poslanci, o katerih se ne more reči, da bi bili z modrostjo in dalekovidnostjo preobilno obdarovani, letos sami uvidevajo, kako neumnost bi bili storili, ako bi se bile že za larsko leto tako visoko zvišale deželne doklade. Kajti letos dela tudi država nove davke, od katerih bodo tudi dežele dobile svoj delež, in po sedanjih načrtih - zbornica še nove davčne postavne ni sklenila - bo štajerska dežela prejela od države letno približno 2 milijona. To bi se na krmilu stoječi nemški mogotci našim poslancem smejali, ako bi jim bili že lani napolnili deželne blagajne, a letos bi še država prispevala 2 milijončka. Deželne blagajne bi bile za kratek čas prenapolnjene, toda kdo si upa trditi, razven neslavne trojice: „Nar, List“, „Sloga“ in „Stajere“, da bi imel Slovenski Stajer od tega posebnih korist? Slovenec bi dal državi večje davke, deželi večje doklade, zraven pa prosjačil za vsako drobtinico z mize bogatega nemškega gospoda ter stradal.

Slovenska obstrukcija je ohranila mnogo milijonov v žepih štajerskega ljudstva, slovenskega in nemškega. To se ne da utajiti niti s knjižicami niti z govori, to stoji pribito v zgodovini štajerske dežele.

Na Balkanu.

Janina je padla. Grki se radujejo, ker se jim je prvim posrečilo, vzeti trdnjavo, ki se je še branila. Odrin in Skader pa sta še vedno v turških rokah. Zavzete Janine je povišalo Grkom ugled njihove armade pred celim svetom, zato je njihova prekipevanja radost razumljiva. A padeč Janine bo imel tudi za vso balkansko zvezo ugodne posledice. Čeravno Italija ne bo tega vesela, vendar se bo morala Janina sedaj pripoznati Grkom in ž njo tudi precejšen del epirskega ozemlja. S tem postanejo Grki važen in močen činitelj v Sredozemskem morju, česar se je Italija bala že od vsega početka balkanske vojske. Kajti Italija je delala radi tega za kolikor mogoče veliko Albanijo, da bi tem več epirske zemlje odkrnila Grški, do čim dela Avstrija za veliko Albanijo, da ne postaneta Crna gora in Srbija preveliki. Toda sedaj ko imajo Grki Janino, bodo Bolgari in Črnogorci še s tem večjo odločnostjo in tudi opravičenostjo zahtevali Odrin, oziroma Skader.

Balkanska zveza še ni uradno odgovorila na ponudbo velesil, da se začnejo s Turki zopet mirovna pogajanja. Njeni pogoji so že znani, pod katerimi bi bila vojna, se pogajati za mir. Turčija bi že v naprej morala privoliti v najvažnejše zahteve balkanskih zavezničev. Gotovo se vršijo sedaj o tem tajna pogajanja. Balkanska zveza noče zopet mirovnih pogajanj, katera bi Turki izrabili, da se še bolj pripravijo za nadaljevanje vojske kakor zadnjič. Upati je, da se bodo Turki prej ali slej vendarle udali, kajti nezadovoljnost s sedanjo turško vlado postaja med ljudstvom vsak dan večja.

Med Rusijo in Avstrijo sporazumljenje še ni tako daleč dozorelo, da bi se že začelo razoroževanje, čeprav se je to pričakovalo že za dne 6. t. m. Tudi o pogajanjih med Bolgari in Rumuni ni slišati o nobenem napredku.

Z bolgarskega in črnogorskega bojišča se poroča le o manj pomenljivih dogodkih.

Janina padla.

Grki imajo v boju balkanskih narodov s Turki posebno srečo. Zasedli so že celo vrsto turških otokov v Egejskem morju, polastili se važnega mesta Soluna in velikega dela evropske Turčije. Prizadljali so Turkom tudi občutno škodo na morju, ko so jim potopili in poškodovali več ladij. Dne 5. marca pa se je grška armada še polastila močno utrjenega mesta Janina v Epiru. Več mesecev so grške čete oblegale to trdnjavo, a pretečeno sredo, dne 5. t. m., se je posrečilo grškemu prestolonasledniku Konstantinu, da je zasedel to važno mesto. Sedaj bodo prodirali dalje v Epir ter se polastili krajev, ki so bili namenjeni Albaniji. Italija je vsled tega vznemirjena.

Zadnji boji za Janino.

Glavni poveljnik grške armade, prestolonaslednik Konstantin, je v sredo, dne 5. t. m. zgođaj v jutro zapovedal splošni napad na mesto. Grki so večji del svojih čet premaknili na levo krilo in so s tem Turke nenadoma preslepili. Turki so bili namreč mnenja, da se bo glavni naskok izvršil na desnem krilu in so imeli vsled tega tudi tam razvrščene skoro vse svoje moči. Da bi Turki ne opazili premikanja grških čet na levo stran, je prine Konstantin zapovedal v torek grškemu topništvu, da mora neprenehoma obstreljevati mesto in utrbe. Samo na najvažnejšo predmetno utrbo Bizani so izstrelili Grki 30.000 strelcev. Grški topničarji so merili tačo dobro, da so uničili vseh 6 tamošnjih velikih baterij. Enako je bilo tudi z drugimi utrdbami. Prestolonaslednik in generalni štab so z nekega griča v neposredni bližini bojišča opazovali uspehi grških topov. Grški topovi so grmeli celo nbe od torka na sredo brez presledka. Grške čete, posebno one na levem krilu, so prodirale vedno dalje in dalje proti mestu. V sredo zjutraj, ko se je zdanilo, je napravilo grško levo krilo na Turke silovit naskok. Turke je ta močen naval z nepričakovane strani iznenadil in so začeli bežati navseh straneh v velikem neredu proti Janini. Ob 3. uri popoldne je postal beg Turkov splošen. Bežali so z vseh višin v janinske nižave, pustivši za seboj vse: ranjence, strelivo, topove in drugo vojno robo. Grozen strah se je polastil turških čet. Posamezni častniki so poskušali ustaviti svoje oddelke, a ves trud je bil zastonj. Beg Turkov je trajal do pozne noči. Grki so s

težkimi topovi iz zavzetih višin streljali na bežeče Turke. Na utrbi Sv. Nikolaja so zajeli Grki 4 častnike in 110 turških vojakov. Grki so zasledovali Turke do predmestja Delussi ter so neprestano sipali v bežeče vrste ogenj iz topov in pušk. Ko so razobesili Grki na utrbi Bizani grško zastavo, se je polastilo grškega vojaštva nepopisno navdušenje. V Janini je nastala strašna zmešnjava. Moštvo kakor častniki so tavalili kakor brez glave sem in tje. Turški poveljnik Esad-paša se je v tem obupnem položaju odločil, da preda Janino Grkom.

Janina se uda.

Esad-paša, ki se je dozdaj pokazal kot junaškega branilca izročene mu trdnjave, je poslal dne 5. marca grškemu prestolonasledniku Konstantinu poročilo, da se hoče udati. Turško odposlanstvo, v katerem je bil tudi janinski nadškof, je prestolonasledniku izjavilo, da je položaj v Janini za turško armado tak, da ni druge rešitve nego predaja. Prestolonaslednik je ponudbo Turkov sprejel, na kar so grške čete korakale v mesto. Esad-paša je predajni zapisnik podpisal, po katerem se uda turški poveljnik z vso posadko. 33.000 mož s častniki vred postanejo vojni vjetniki. Orožje, topovi in vse vojno gradivo se izroči Grkom. Ko je bil podpisan zapisnik o predaji Janine, je bil imenovan general Souco za mestnega oblastnika. Nastopil je tudi takoj svojo službo in odredil vse potrebno za varnost prebivalstva. Na vladni palači so razobesili grško zastavo, ki jo je bil blagoslovil janinski nadškof. Prestolonaslednik Konstantin je izdal nujno povelje, da se naj v vsakem oziru skrbi za življenske potrebe prebivalcev.

Veselje Grkov.

Ko so grške čete zmagozorno korakale v Janino, so vojaki in janinsko ljudstvo klicalo, polno veselega navdušenja: „Hristos egerthe!“ (Kristus je vstal!) — Kralj Jurij je poslal ministrskemu predsedniku Venizelosu brzojavno čestitko sledeče vsebine: „Bodi Bog zahvaljen, da je paša Hrabra armada dosegla novo zmago. Globoko ginjen čestitam ob tej priliki vladi in sem ponosen na slavo svojega naroda.“

Po vsej Grški je ljudstvo veselja vriskalo nad zavzetjem Janine. Po vseh cerkvah so se darovale zahvalne službe božje, zvonilo se je z zvonovi. Ko se je v Solupu in v Atenah izvedelo za zmago, so izstrelili iz topov 101 strel. Vojaške godbe so igrale po mestnih ulicah narodno himno in vesele koračnice.

V seji grške zbornice dne 7. januarja t. l. je ministrski predsednik Venizelos prebral brzojavko prestolonaslednikovi o zavzetju Janine in bil vsak čas od navdušenih vsklikov poslancev in galerije prekinjen. Med sejo je došla v Atene nova prestolonaslednikova brzojavka, ki naznanja pogoje predaje. Oglašili so se vsi vodje opozicije ter čestitali prestolonasledniku in armadi. Predsednik je poslal prestolonasledniku brzojavno čestitko. Po koncu seje so se ministri, vsi poslanci, tudi opozicionalni, spremljani od velike množice, podali v prestolno cerkev, kjer se je opravila slovesna služba božja. Dne 8. t. m. zvečer je bilo mesto razsvetljeno.

Grške in turške izgube.

Izgube so na obeh straneh velikanske. Boji so trajali zadnji čas 8 dni in 9 noči. Grška oblegovalna armada je štela 70.000 mož. Dokler je poveljeval tej armadi general Sapuncakis, niso prišli Grki nikamor naprej, ko pa je prevzel poveljstvo oblegovalnih čet prestolonaslednik sam, so Grki zlomili moč turške sile v Janini. Izgube Grkov so velikanske. V enem tednu je n. pr. ena sama divizija izgubila 1200 mož. Ker so bile posamezne utrbe zavarovane z bodečimi žičnatimi ograjami, so trpele grške čete prve dni mnogo izgub. Polk prostovoljcev iz Krete je pri nekem počnem naskoku izgubil med žičnimi ograjami 200 mož. Skupno se računa, da znašajo grške izgube izza zadnjih bojev najmanj 6 do 8 tisoč mož. Seveda so izgube na turški strani še večje. Bojno polje, po katerem so hitele grške čete za bežečimi Turki, je bilo nakupečeno mrtvih in ranjenih turških vojakov. Največjo izgubo trpijo Turki, ker je vsa turška janinska armada z generalnim štabom in častniki vred v grškem vjetništvu. Grkom je padlo v roke čez 150 topov, od katerih jih je bilo samo na predmestnih utrdbah okrog 100. Vsa zaloga streliva in vojnega gradiva je prešla v last Grkov.

Janina izdana?

Nemški listi prinašajo vesti, da se je Janina iz lastnega nagiba, ne pa prisiljena vsled grških napadov, udala. Mladoturki so se baje dogovorili z grškim najvišjim škofom (patrijarhom) v Carigradu, da izdajo Janino. Nato je dobil turški poveljnik Janine, Esad-paša, naročilo, da izroči trdnjavo Grkom. Zakaj bi se to zgodilo, iz nemških poročil ni prav razvidno. Treba bo torej počakati, da se od drugih, bolj verjetnih strani, zadeva razjasni.

Janina.

Mesto Janina leži na južnem delu Albanije, kakih 20 km od zahodne grške meje, ter je najvažnejše mesto v prej turški pokrajini Epir, katere gospodarji bodo sedaj Grki, Lega mesta je zelo lepa in slikovita. Mesto leži v prijetni dolinici med rodovitnimi griči in jezerom enakoga imena. Malokatero grško mesto se more glede lepote okolice meriti z Janino. Mesto ima zelo staroslavno zgodovino. Janino je sezidal bicantinski cesar Janez Komnenos. Mesto je prestalo mnogo hudih bojev. Najprvo so mesto večinoma porušili divji Normani. Ko je zavlada na Srbskem car Dušan Silni, so se polastili Srbi tudi lepe Janine, a je niso imeli dolgo v svojih lasti. Leta 1442 so po hudem boju Turki zasedli Janino. Celih 471 let je ječala Janina pod gospodstvom mohamedanov. Leta 1788 je turški poveljnik Ali-paša odpovedal zvestobo sultanu ter se je proglasil za vladarja Janine in njenega okrožja. L. 1820 je poslal sultan močno armado nad Ali-pašo, kateri se je za janinskimi utrdami celi 2 leti krepko branil proti sovražnim napadom. L. 1822 se je Ali-paša moral udati, ker je zmanjkalo živeža. Janina šteje 25.000 prebivalcev, ki so večinoma grške narodnosti. V mestu je tudi večje število Židov. Čeravno je bila Janina v turški oblasti; vendar se je grški živelj v mestu zadnja 10letja močno širil. Nastale so v mestu večinoma same grške trgovine, grške šole in cerkve. V šolah se je mladini vcepljal v srce grški narodni duh. Denarna moč je bila pa sploh v rokah bogatih grških trgovcev. S podrobnim delom so si Grki pripravili pot za zavzetje mesta.

Odrin.

V vojaških krogih vlada mnenje, da je Odrin tako izborno utrjen, da ga je z navadnim obstreljevanjem težko spraviti do konca. Le splošen naskok bi kaj izdal, toda ta stane velikansko število vojaških življenj. Teh pa Bolgari nečejo darovati, v čemer imajo popolnoma prav. Njihov načrt je, da Odrin izstradajo ali da ga dobijo pri mirovni pogodbi. Zato ga imajo obkoljenega ter ga dan za dnevom obstreljujejo, da izmučijo turško posadko. Te dni je imelo bolgarsko obstreljevanje zopet majhen uspeh.

Bolgari so se po ljutem boju polastili odrinske utrdbे Heitan-Tarla, pri čemer je bilo vjetih 400 turških vojakov in 20 častnikov. Turki so poizkusili utrdbo Bolgarom zopet iztrgati, toda Bolgare je njihova artilerija tako dobro varovala, da so bili turški napori zastonj. 200 turških vojakov je hotelo uteči k Bolgarom in so se pripravljali, da se udajo, a so ostali turški vojaki začeli na-nje streljati tako, da ni noben ubežnik dosegel bolgarskega tabora.

Pri Cataldici vlada popolen mir; iz Galipolskega polotoka se poroča le, da se vršijo majhni spopadi med Turki in Bolgari ter da so tudi bolgarski zračni plovci pridno na delu. Nek bolgarski zrakoplovec je priplul nad Bulair, vrgel bombo, ki pa ni povzročila nobene škode.

Skader.

Črnogorski diplomatje delajo pri vladah velesil z vsvo vsmo, da se jim prizna pri mirovni pogodbi njihovih Skader, tudi ako ga do istega časa ne zavzamejo. Med tem pa tudi njihove čete pred Skadrom ne mirujejo. Dne 9. t. m. zjutraj se je vnel med dvema črnogorskima četama in med turško četo, ki je s pomočjo desnokrilne artilerije izpadla iz Brdice, da si preskrbi živeža, hud boj. Črnogorci so po šurnem hudem boju potisnili Turke nazaj in zajeli 23 turških vojakov in pušk. Turške izgube so bile znatne.

Kaj je z rezervisti?

Albansko vprašanje še vedno dela nešteto prglavic evropskim vladam. Noče napredovati. Vlade so privolile, da se ustanovi Albanija, toda o podrobnostih, kje naj bo meje, kdo naj vlada, kdo prevzame varstvo nad novo državo, še vedno ni nobenega sporazumljenja. To bo tudi vzrok, da se Avstrija in Rusija še vedno ne moreta sporazumeti, kedaj naj pošljeta rezerviste ob avstrijsko-ruski meji domov. Vendar se pogajanja za sporazumljenje nadaljujejo.

Junaški polk.

Bolgarski časniki pričbujejo ta-le zanimiv popis: Spominjam se hrabrega 31. Silisterskega polka, s katerim sem bil v tesni zvezi. Ko sem prvokrat došel v njegovo središče, bila je temna, nepregledna noč. Dež je lil neprenehoma kakor iz vedra. Svetilke na postaji so brlele slabo. Okoli vagonov so stale cele gručice vojakov. Tanki žvižgi lokomotive motijo od časa do časa nočno tihoto. A ti možje od 31. Silisterskega polka stoje mirni, ravnodušni, stiskajoč puške k sebi, na dežju in globoko v blatu, čakajoč povelja, da vstopijo v vagon. Mine ura za uro. Jaz jih opazujem iz svojega zavetja. Veselim se bolgarskih vojakov in njihove discipline. Ne sliši se nikakoršnega godrnjanja ali izraza nevolje. Med njimi se nahajajo tudi izobraženi možje: učitelji, trgovci, obrtniki, katere je oblekla mobilizacija v vojaško suknjo. Naposled se izda toliko zaželjena zapoved. Množica vojaštva napol-

ni odprte živinske vagone. Natlačeni so eden do drugega, izpostavljeni dežju celo noč in sledeči dan. Tudi sedaj se ne sliši nikakoršnega pritoževanja in godrnjanja. Dospemo do postaje, kjer je imel polk izstopiti. Brzo se postavijo vojaki v te vrste. Poveljnik jih prešteje. Opazujem jih skozi okno kupeja, kako junaški s povzdignjeno glavo korakajo proti Srednji Gori...

Dne 22. oktobra so se bili junaški boji okoli Lorengrada in Seliola. Meni je bilo dano povelje, naj izročim neko zapoved brigadi, katere se je bojevala pri Seliolu. Približujem se bojnemu polju. Konj ovoha kri in prične hrskati. Sovražnikove granate irče okoli mene. Krogle breče mimo ušes. V trenutku se pojavi v mojem umu misel na 31. polk. Videl sem to številko vrhu ramen ranjenec in ubitih. Videl sem Silistrance, kako hrabro so se zagnali „na nož“. Vedno s krotkim nasmehom! ... Zapoved, katero sem jim izročil za nastop, so sprejeli z velikim veseljem. Odšli so vsi junaški sovražniku nasproti, od koder se jih mogoče vrne samo mali del... Sedeč na konju, spremljam s tužnim pogledom ta hrabri polk. — Došli so dnevi, v katerih so se bolgarski vojaki okoli Lüle-Burgasa in Bunar-Hisarja borili na nož in si tako spletili venec slave. Borili so se in umirali hrabrejše od Spartancev. Z visočine Kara-agača opazujem na novo z otrplim srcem priljubljeni, junaški 31. polk. Ta se zažene hrabro kakor lev na Turke. S svojimi železnimi prsi odbijajo Silistranci nasproten napad. Oni lete čez mrtvece med krogami kakor orli naprej! Junaki padajo, tovariši se maščujejo, no... tudi oni so posekani. Tam, kjer se je prej boril ta junaški polk, leže sedaj kupi mrtvecev. Smrtobkrožuje s široko razprostrtimi krili ta junaški polk... Poveljnik gleda skupno z menoj to ogromno moč. Jaz vidim, kako se mu oči iskre. Zadržuje mi, kar sem slišal iz njegovih napol odprtih ust, šepetati „junaki“.

Noč pokrije s svojim temnim plaščem bojno polje. Strel potihne, boj preneha. General mi da povelje, da odidem k poveljniku 31. polka, ter mu izročim njegovo zahvalo in zapoved, naj pelje moštvo k počitku. Pognal sem konja v dir, da čim prej sporočim radostno vest. Zopet sem videl ljubljene vojaške; sedaj so ležali večinoma vsi na zemlji, razstreljeni od turških krogelj. Na istem mestu, kjer se je prej nahajal 31. Silisterski polk, našel sem samo malo število živih vojakov. Vsi so molčali, nobeden se ni pritoževal! ... Par sto korakov proč od tehi, je bil polkov poveljnik. Počasi se k njemu. Stari polkovnik sedi na malem bobnu, iz oči mu kapljajo solze, možjo mu prsi in rose zemljo... Ustavim se. Nisem se ga upal motiti v tem svetem premišljevanju. Naposled se mu približam. „Gospod polkovnik, general se vam zahvaljuje za pokazano hrabrost. On mi zapoveduje, naj vam naznamim, da popeljete Vaš polk k počitku.“ — Stari polkovnik, ves izmučen vsled žalosti, povzdigne svoje oči. Oči solzne, pogled moten. Počasi okroži z roko na okoli in izpregovori s komaj slišnim glasom: „Koga naj povedem k počitku? Saj so že skoraj vsi ilegali — k večnemu počitku...“

Politični ogled.

— Dne 5. marca: Listi poročajo, da se prične prihodnje dni z razorozevanjem (demobilizacijo) na avstrijski kakor na ruski strani. Najprvo se odpustijo vse straže pri mostovih in železniških predorih. Avstrija bo odpustila domov 30.000 vojakov, enako število tudi Rusija. — Ogrski državni zbor nadaljuje razpravo o volilni preosnovi. Socialni demokratje so z nameravanim štrajkom doživeli veliko blamažo (sramoto). Vse se jim smeje. Prej so se delali korajžne, ko pa bi bili morali svojo korajžo dejanski pokazati, so vrgli puško v koruzo. — Velevladi zopet posredujejo v dosego miru med Turčijo in balkanskimi državami. — Kitajska država je najela v Avstriji 7½ milijona kron posojila za nakup orožja.

— Dne 6. marca: Danes je imel državni zbor zopet sejo. Razpravljalo se je v prvem čitanju o novem krošnjarskem zakonu, ker tozadevni zakon, ki ga je sklenil državni zbor leta 1907, ni dobil cesarjevega potrjenja, ker so nasprotovali Ogrji. Po tem načrtu so zavarovane krošnjarske stare pravice v za to določenih okrajih. Zbornica je odkazala krošnjarsko predlogo obrtnemu odseku. Socialni demokratje so stavili predlog, naj se pozove vlado, da odpusti vse odpoklicano vojaštvo. Seveda je ta zahteva v sedanjih resnih časih le udarec v vočo, ker odpoklicanje ni odvisno od državnega zbora, ampak od zunanjih razmer. Socialni demokratje so hoteli s tem odvrniti pozornost na štrajk, ki se jim je na Ogrskem tako temeljito pokazal. Seveda je bil predlog socijev zavržen. — Na Ruskem so se danes pričele velike jubilejne slavnosti 300letnice Romanov. V Petrogradu je ob 8. uri zjutraj 21 strelav iz topov naznanilo pričetek jubilejnih slavnosti. Pred cesarsko palačo je nepregledna množica ljudstva carja, ki je šel v cerkev k zahvalni službi božji, viharno pozdravila.

— Dne 7. marca: V državnem zboru je bila danes na vrsti predloga, kedaj se naj zapirajo trgovine. Razprava se ni končala, ker je šel z današnjo sejo državni zbor na velikonočne počitnice. — Poljsko-rusinska spravna pogajanja so prešla v ugoden tir. Rusini dobijo izmed 226 mandatov za gališki deželni zbor 62 mandatov ter bodo s tem močna stranka v deželnem zboru. Dne 17. t. m. se sestane gališki volilni odsek, dne 18. t. m. pa že gališki deželni zbor, ki bo skušal rešiti volilno preosnovo, katere bo dala Rusinom malo več pravic. — V ogrskem državnem

zboru gre razprava o volilni preosnovi srečno naprej, ker se člani opozicije razprav ne udeležujejo. — Angleška kraljeva dvojica namerava meseca maja obiskati našega cesarja.

— Dne 8. marca: Prihodnja seja državne zboru bo dne 8. aprila — V ogrskem državnem zboru se je danes sprejela volilna preosnova v 3. branju, in sicer neizpremenjena z vsemi krivicami, kakor je predlagala vlada. Prihodnji teden bo o njej razpravljala ogrska magnatska (gosposka) zbornica. Ogrskemu državnemu zboru je predložen tudi nov poslovni red, po katerem bo skoro vsaka občutljivost onemogočena. — Delegacije se spomladi ne bodo sešle, ampak šele jeseni. — Ruski car je povodno 300letnice Romanov pomilostil veliko število kaznjencev, posebno onih, ki so bili proganjeni v Sibirijo.

— Dne 9. marca: Cesar je danes sprejel ogrskega ministrskega predsednika Lukača, ki mu je poročal o sprejetju nove volilne pravice na Ogrskem. Govori se, da misli grof Tisa kmalu odstopiti. — Na Dunaju, v nižjeavstrijskih mestih in na Češkem, so priredili socialni demokratje danes mnogo ženskih shodov, na katerih se je zahtevalo, da se naj tudi v Avstriji uvede volilna pravica za ženske. Čudno je, da je bilo na teh shodih več moških kot žensk. — Danes so se zaključile v Petrogradu z veliko slovesnostjo slavnosti 300letnice Romanov. — Kitajska se pridno oborožuje proti Rusiji. Časopisom je prepovedano poročati o gibanju vojaških čet. Tudi Japonci se pripravljajo za vse slučaje in stavijo nove bojne ladje.

— Dne 10. marca: Prestolonaslednik Fran Ferdinand, ki se je s svojo soprogo mučil zadnje dni v Meranu na Tirolskem, je odpotoval na Dunaj. Z Dunaja se pođa čez nekaj dni v Miramar pri Trstu, kjer bo ostal s svojo družino na velikonočnih počitnicah. Prestolonaslednik je popolnoma zdrav in so vse nasprotne vesti izmišljene. — Sv. Oče Pijx. so zadnji čas, kakor se je poročalo iz Rima, precej oboleli, a novejša poročila pravijo, da se jim je že na bolje obrnilo. — V Nemčiji so se danes začele slovesnosti na 100letni spomin zmage nad Napoleonom. Po vsej državi se vršijo velike slavnosti. Cesar Viljem je izdal na armado posebno povelje, v katerem slavi junake izza leta 1813. — V Mehiki se pojavljajo zopet veliki nemiri. Ustaši ropajo in požigajo po deželi. Severoameriške Združene države bodo poslale 8000 mož vojakov na mehiškansko mejo.

Za korist in lepoto domačega kraja.

Okorno roko in slabo pero imam; zato se spravam s težavo k pisanju. A ker nimam v sebi polževe krvi, ampak človeško, ki mi začne hitro plati, če je kaj prijetnega, pa tudi če je kaj nerodnega v meni ali okoli mene, zato sem poiskal danes črninik, ki še k sreči ni čisto suh. Kaj mi je na srcu?

Naše občinske ceste so uboge takó, da že težko čakam postave, po kateri bo zapovedano vsakemu, da zavaruje sebe, pa tudi svojo živino. Letos je pa suha zima in upati je, da se ceste ob solčnih straneh deloma osušijo. In ravno suha zima nam gre na roko pri dovažanju peska. O ja, hvala Bogu, za ceste bo morda dobro došla taka zima, za druge stvari pa še ne vemo. Imamo lep kup nakopanega peska, pa sam noče na cesto. Tu in tam se ga je že kdo usmilil in ga zapeljal na cesto, a že komaj čaka na plačilo iz občinske blagajne. Nisem takšen, da bi ne privoščil delavcu zaslužek, Bog mu ga blagoslovi v teh dragih časih, a ko se gre za skupen glagor, ko se gre za cesto, po kateri boje oni, ki dovažajo pesek, sam vozil, bi človek pričakoval, da bo storil kate-rikrat tudi za božji „lon“. Ali ni to lepo, da si pomagamo med seboj? Ko si pripravljamo cesto, si lajšamo vožnjo si spravljamo naprej delo, ki bi vsled slabe ceste zaostajalo. Kolikokrat se zgodi, da imamo suho krmo na vozu in se že od daleč obeta neprijetna ploha; kako si želimo, da bi spravili težko posušeno krmo po dobri cesti pod streho! Toda ta cesta! Marsikdo bi ne zaklel, ko vozi po popravljeni cesti. Torej že ljubezen do sosedu in do živine te priganja, ljubi sosed, da rad pomagaš pri popravljanju ceste tudi zastonj. Kaj ti namreč pomaga, če vzameš na eni strani občinski denar, na drugi strani bo pa treba zvišati občinske doklade. Ali nimaš toliko gospodarskega smisla, da bi to preračunal? In ko zmanjka občinskega denarja, pa cesta še popravljena ne bo, kaj pa potem? Ali nas ne bo sram, pustiti napol storjeno delo, kakor če otroci kaj začnejo, potem pa pustijo. — „Pa zvišajmo doklade pri občini!“ bo rekel kdo. Le pridi k seji in poslušaj! Kmalu boš utihnil s tem. — Samo za občinski denar ceste popravljati, pesek dovažati itd., zastonj pa nič storiti, je ravno tako, kakor z desno roko segati v levi žep, da naš potem v desni žep. Svoj denar, ki si ga dal občini pri dokladah, vzameš nazaj in nisi tako nič veliko storil v korist občine, v blagor domačega kraja. No, če bi ti pa bilo to vseeno, ali kaj storiš za domači kraj dobrega ali ne, potem ti pa ne morem drugega reči, kakor da si čudak. — Čudak ne pozna ljubezni do domovine, do domačije, vsak dobro misleč človek pa skrbi za čast in lepoto domačega kraja.

„Jaz sem pripravljen zastonj storiti, a zbadati se ne pustim od ljudi, ki nič ne storijo“, mi reče drugi sosed. Bodi mož in ne boj se! Beseda vendar ni konj. Vsaka dobra reč ima sovražnike, in bolj-ši ko je sad, več os pride nađenj. Takšen pergač, kritik, sitnež, obsodi samega sebe, ko druge odvrča od dobre stvari, namesto da bi jih hvalil in vspodbujal. Zavest, da delaš za občni blagor, pa tudi za čast božjo, ker bodo dobri ljudje hvalili Boga za vse

dobro, ta zavest te naj povzdigne, dobri sosed, čez kvakanje takega sitneža. Bodi vesel, da si za dobro, pošteno stvar kaj pretrpel.

Ako se obregne v tebe star človek, ga pusti pri miru; zamudil je čas, ko bi ga bila morala srečati pamet. Ako pa se obregne v tebe mladenič, ga pouči, če se pusti, ako pa ne, se ga izogni kakor trdega kamena. Morebiti še kedaj spozna, kaj je pametno.

To se mi je zdelo potrebno povedati za občni blagor; naj sliši mladina tudi pravo besedo, ker že mora poslušati toliko bedastih besed. Volitec.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

se vrši na belo nedeljo, dne 30. marca ob 10. uri dopoldne v Mariboru. Vsi pristasi vabljeni!

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 16. nedelja: 6. postna (cvetna). Hilarij
- 17. ponedeljek: Jedrt, devica; Patricij, škof
- 18. torek: Ciril Jeruzalemski škof; Edvard
- 19. sredo: Sv. Jožef, ženin Device Marije.
- 20. veliki četrtek: Feliks in tovariši.
- 21. veliki petek: Benedikt, opat.
- 22. velika sobota: Bevenuto.

* **Duhovniška vest.** Župnija Sv. Mihaela pri Soštanju je poželjena vlč. g. duh. svetovalcu in župniku Josipu Attenederju na Polzeli.

* **Dva duhovnika umrla.** Na Murskem polju v Ljutomeru je zatisnil na veke oči slovenski pisatelj in župnik v pokoju gospod Peter Skuhala. Rojen je bil dne 21. junija 1847 v Ljutomeru, v mašnika posvečen dne 25. julija 1874. Služboval je kot pomožni duhovnik pri Sv. Miklavžu pri Slovenjgradu, kot kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ljutomeru, kot župni upravitelj v Središču in Veliki Nedelji. Leta 1895 je stopil v stalni pokoj. Kot župnik v pokoju je živel ves čas v Ljutomeru. Bil je mašnik nemškega viteškega reda. Njegov pogreb se je vršil v pon. 10. t. m. predpoldne. Širok Slovenije znanemu odličnemu slovenskemu pisatelju v murskem narečju bodi zemljica lahka! — Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je umrl župnik v pokoju gospod Franc Puntner v 78. letu svoje starosti. Rojen je bil leta 1835, v mašnika posvečen v Brixenu na Tirolskem dne 27. dec. 1858. Služboval je kot kaplan pri Sv. Trojici v Sl. gor., na slovenski župniji v Mariboru, kot župni upravitelj pri Sv. Trojici, kot kaplan pri Materi Božji v Mariboru, v Cirkovec in od leta 1888 kot župnik pri Novištifi do leta 1906, ko je stopil v stalni pokoj. V pokoju je živel pri Sv. Trojici v Slov. gor. Naj v miru počiva!

* **Evharistični shod** bo letos na otoku Malta v Sredozemskem morju, južno od Italije, in sicer od 24. do 27. aprila.

Iz sodne službe. Sodni praktikant Tašner je prestavljen iz Maribora k okrožni sodnji v Bihač v Bosni.

* **Spremembe v politični službi.** Prestavljeni so: začasni okrajni komisar Josip Fašing iz Gradaca k okrajnemu glavarstvu v Celju; namestniški konceptni praktikant Franc Sedlmayr od okrajnega glavarstva v Slovenjem Gradcu k namestnji v Gradeo; namestniški koncipist dr. F. Lajšič iz Maribora k ptujskemu okrajnemu glavarstvu, nam. koncipist dr. Altonz Wessely od slovenjgraškega k mariborskemu okrajnemu glavarstvu, in namestniški konceptni praktikant Egon Schrey pl. Redlwerth iz Maribora v Slov. Gradec.

* **Iz učiteljske službe.** Imenovani so: Začasna učiteljica Jos. Wamlek v Laškem in Bogomir Zdolšek v Grižah za stalna učitelja na svojih mestih; učitelj M. Dobaj v Slovenjem Gradcu pa za učitelja na deški šoli v Gradeu.

* **Nezgodna ministra.** Ko se je dne 9. t. m. minister za notranje zadeve, baron Heindl peljal iz Dunaja proti ogrski meji na izlet, se je avtomobil blizu Mattersdorfa prevrnil in je baron Heindl dobil vsled steklenih črepinj 6 cm dolgo poškodbo na čelu, ki je lahka. Ministrovo stanje je povoljno.

* **Letošnji veliki manevri** se bodo vršili na Češkem. Vodil jih bo prestolonaslednik Franc Ferdinand. Udeležili se jih bodo sledeči kori: 8., 9., 1., 2. in 14. Odkar se cesar več ne udeležuje velikih manevrov, se isti ne imenujejo več „cesarski“, ampak armađni manevri.

* **Goriški deželni zbor razpuščen.** Dunajski uradni list razglasa, da je goriški deželni zbor razpuščen in se bo začelo s pripravami za nove volitve. Razpust se je izvršil radi tega, ker radi nesporazumljenja med strankami deželni zbor ni prišel do dela. Najmočnejši stranki deželnega zbora sta Slovenska ljudska in italijanska katoliška.

* **Čuj, kmet!** Liberalci na Gorenjskem, posebno pa ljubljanski liberalni časnikarji, so huđo zamerili Slovenski ljudski stranki, ker so bili v mestno-tržki skupini v volilnem imeniku vpisani tudi okoliški kmečki volilci. Liberalci so namreč, kakor smo že zadnjič poročali, pri nadomestni volitvi v deželni zbor v gorenjski mestni skupini grđo propadli. Svoj žolč radi propada izlivajo sedaj liberalci na kmete. Pred volitvami imajo liberalci za kmeta strđ, po volitvah bič. Toda obojno brez uspeha. Kmet ne gre več za liberalci.

* **To je preveč!** Brežiški finančni komisar Fišereder je prepovedal davčnim uradnikom v davkarijah slovenski odzdravljati. Če prinese slovenski kmet svoje trdo zaslužene vinarje, da lahko od njih Fišereder in drugi uradniki sploh živijo, in če vstopivši v urad lepo slovensko pozdravi, mora po Fišerederjevem ukazu uradnik takoj žaliti narodni čut slovenskega kmeta ter mu odzdraviti k večjemu v odujni nemščini. Ukaz je proti dobrim šegam in proti enakopravnosti vseh jezikov v uradu, vsled tega bodo tudi davčni uradniki vedeli, v koliko se jim je držati Fišerederjevih prepovedi. V brežiškem okraju se go-dijo sploh kaj čudne reči v območju oblasti pri okr. glavarstvu. To pa zaradi tega, ker se sedanjí glavar za okraj premalo briga, k večjemu malo oživi, kadar je treba, se kje nemškimi preostankom v okraju priskočiti na pomoč. Ako bi bil okrajni glavar na svojem mestu in ne vedno na dopustih, bi Fišereder ne mogel streljati svojih nemških kozlov. Želimo okrajnemu glavarju vse dobro, pred vsem pa — mođro po-lo.

Trgovci, obrtniki, pozor! Slovenska kmečka zveza bo za leto 1914 med svoje člane razdelila žepni koledar v nad 12.000 iztisih. Koledar bo imel tudi inserate. Ker bo koledar jako razširjen med našim kmečkim ljudstvom, bo inseriranje zelo uspešno. Cela stran bo merila 126 in 72 milimetrov. Inserat bo stal na celi strani 30 K, na pol strani 16 K, na četrt strani 8 K, na osminski strani 4 K. Trgovci in obrtniki, ki hočejo naročiti inserat v tem koledarju, naj se odločijo do dne 1. aprila t. l. Naročila na inserate sprejema tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

* **Vremenski preroki.** Ta teđen ima 2 dneva, na katerih poskušajo vremenski preroki svojo modrost. Prvi je bil dan 40 mučeničkov. O njem gre pregovor: Če na 40 mučeničkov dan še zmrzuje, še 40 mrzlih noči prerokuje. In drug pregovor pravi: Če na 40 mučeničkov ni lepo, tudi 40 dni potem ne bo. Ponedeljek je bil lep, torej bi to veljalo za prihodnjih 40 lepih dni. Tudi dan sv. Gregorja nam prerokuje: O sv. Gregorju lisjak gre pred duri; če slabo je vreme, nazaj več ne gre; je vreme lepo, gre za 14 dni domov.

* **Tržno poročilo.** Amerikanski bogataši so napravili kartel za prodajo živine in mesa. Svoj delokrog so raztegnili na večino vse ameriške države in celo Avstralijo. Noben rep živine se ne bo poslal v Evropo brez dovoljenja teh bogatašev. Amerikanski živinorejec je izročil na milost in nemilost tem oduroh. V Ameriki dobi živinorejec za svojo živino sramotno ceno, a bogati prekupci delajo milijonske dobičke pri prodaji živine. — Na duñajškem in graškem tržišču je sedaj cena goveji živini trđna. Pričakuje se, da bodo cene poskočile. Le pri prašičih se opaža nekoliko padanje cen. — Cena pesnemu semenu je letos proti lanski ceni padla za 10%. — Vsled ugodnega vremena, ki dobro upliva na setve, so cene žitu zopet splošno nekoliko padle. Ogrski mlinarji so sklenili, da radi padanja cen žitu za nekaj časa ustavijo mlenje, da s tem povzdignejo ceno moki. — Cena jabolkom je zopet padla. Oni sadjarji in trgovci, ki so čakali s prodajo, imajo obdušno škodo. — Največja avstrijska družba lastnikov železnih rudnikov in tovarn „Alpine-Montangesellschaft“ ima za drugo polovico l. 1912 nad 24 milijonov kron čistega dobička ter bo letos obrestovala svoje delnice s 26%. Kljub temu se železo pri nas leto za letom draži, med tem ko n. pr. v Nemčiji in na Angleškem cena železu pada.

Današnji številki so priložene priporočilne dopisnice trvdke M. Tomec, veletrgovine s suknom, v Mnichovem Hradišti na Češkem. Priporočamo!

* **O li, poz i!** V nedeljo, 16 t. m. ob četrt 11. dopoldne se vrši odborova seja „Podzveze Orlov“ v vrtni dvorani pri „Belem volu“ v Celju. Vsi odborniki se naj zanesljivo udeležijo seje.

* **Velike turške znae** bi se od nas prav gotovo nikdo ne razveselil, pač pa glavna dobitka čistih 400.000 frankov, ki bo izžrebani pri žrebanju turskih srečk dne 1. aprila t. l. Kdor si hoče naročiti to izborno srečko, naj stri to po posredovanju „Slov. Straže“ glasom današnjega zadevnega oglasa.

* **Občni zbor** Osrednje zadruge za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru, reg. zadr. z omejeno zavezo se vrši v ponedeljek dne 14. aprila 1913 ob 10. uri dopoldne v prostorih Zadrúne Zveze v Mariboru. Vsi člani ste vabljeni!

* **Kljub močnemu gojenju s hlevskim gnojem** so bile žitne letine v pol vici prejšnjega stoletja na mnogih poljih od leta do leta slabejše, primanjkovalo je potrebnega fosfora kislega gnojila. Danes se je po Tomaževi žlindri kmet rešil te skrbi.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Nameravano predavanje s skioptičnimi slikami o vojski na Balkanu se v nedeljo, dne 9. t. m. v mariborskem Narodnem Domu ni moglo vršiti, ker je g. predavatelj dr. Šarabon obolel. Predavanje se je vršilo v torek, dne 11. t. m., v dvorani delavskega društva. Slike, katerih je nad 150, so nam pojasnjevale zanimive boje balkanskih bratov, vojskovodje, kraje in mesta ter druge podrobnosti iz Balkana. Na splošno željo se „Balkanska vojska“ ponovi v nedeljo, dne 16. t. m., ob 8. uri zvečer v dvorani delavskega društva, Flöbergasse 4, Slovenci in Slovenke, pridite!

m **Maribor.** V ponedeljek, dne 10. t. m. so se pričele pri tukajšnjem okrožnem sodišču porotne obravnave. Prvi dan je bil obsojen 38letni Janez Reiter, delavec v Studencih, na 6 let težke ječe, ker je dne 16. januarja t. l. ubil svojo ženo Marijo Reiter. — V torek, dne 12. t. m. je stal pred porotniki 20letni F. Kocuvan iz Hvalečincev, ker je dne 19. decembra 1912 v prepiru udaril posestnika Franca Perša za gorjačo s tako silo po glavi, da je ta čez nekaj ur nato umrl. Kocuvan je bil obsojen na 10 mesecev težke ječe.

m **Maribor.** Prestavljen je Andrej Krejek, c. kr. uradni sluga pri c. kr. finančnem okrajnem glavarstvu v Mariboru, k davkariji k Sv. Lenartu v Sl. goricah.

Nabori. Letošnji glavni nabor se bo vršil po sledečem redu: I. **Maribor levi breg**, na Pesnici, v gostilni Hoinig, prej Flucher: 1. Dne 18. aprila za občine: Dobrenja, Sv. Ilj, Kamnica, Sv. Jurij na Pesnici, Gradiška, Grušova, Sv. Križ, Jarenina. 2. Dne 19. aprila za občine: Sv. Jakob, Jelovec pri Kamnici, Janžev vrh, Kaniža, Karčovina, Leitersberg, Sv. Marjeta na Pesnici, Sv. Martin pri Vurbergu. 3. Dne 21. aprila za občine: Zgornja Sv. Kungota, Zgornji Duplek, Sv. Peter, Plač, Ploderšnica, Polička vas, Pesniški dvor, Ranča, Rošpoh, Slemen, Spičnik, Slatinski dol, Dragučova. 4. Dne 22. aprila za občine: Vrestenica, Spodnji Duplek, Vosek, Boč, Svičina, Vrtiče, Vukovski dol, Selnica ob Dravi, Selnica ob Muri, Ceršak, Ciglenca, Cirknica. II. **Maribor desni breg**, v Račah, v gostilni Grizold: 1. Dne 25. aprila za občine: Vrhov dol, Studenci, Bistrica pri Lembahu, Bistrica p. Rušah, Fram, Gorica, Ješenca, Recenjok, Rače, Kumen, Lehen pri Ribnici, Lembah, Dogoše, Lobnica, Loka, Rogoza, Razvanje, Radvanje, Rudeč breg, Slivnica, Skoke, Tezno, Spodnje Hoče. 2. Dne 26. aprila za občine: Sv. Lovrenc nad Mariborom, Sv. Marjeta na Dravskem polju, Ruše, Morje, Šmiklavž, Orehova vas, Zgornje Hoče, Pohorje, Pekre, Pivola, Poberž, Podova, Ranče, Bohova, Cinžat, Smolnik in Srkovec. III. **V Slov. Bistrici**, v gostilni Kac: 1. Dne 28. aprila za občine: Sv. Ana, Bukovec, Dežno, Frajham, Gabernik, Pekel, Hošnica, Hrastovec, Jel-Makole, Kalše, Črešnjevci, Ogļjenšak, Žabljek, Laporje, Lušečka vas, Sv. Martin na Pohorju. 2. Dne 29. aprila za občine: Modraže, Zgornja Bistrica, Zgornja Ložnica, Vrhloga, Zgornja Poljskava, Oselj, Pečke, Brezje, Poljčane, Pokošje, Pretreže, Ritosnoj, Šentovec, Kovača vas, Smerečno, Stanosko, Statenbreg. 3. Dne 30. aprila za občine: Stopno, Studenice, Tinje, Spodnja Ložnica, Spodnja Novavas, Spodnja Poljskava, Verhole, Slov. Bistrica, Cigonca, Vojtina. IV. **Pri Sv. Lenartu** v Slov. goricah, v Aubelovi gostilni: 1. Dne 23. aprila za občine: Andrenci, Sv. Anton v Slov. goricah, Sv. Benedikt, Sv. Jurij v Slov. goricah, Gočova, Verjane, Sv. Trojica, Sv. Trije Kralji, Senarska, Jablanca, Kremberg, Ledinek, Sv. Lenart, Malna I-hova, Srednji Gasteraj, Zgornji Porčič, Zg. Ročica, Zgornji Žerjavci, Zgornja Veličina, Osek, Partinje, Ragoznica, Zamarkova. 2. Dne 24. aprila za občine: Žikarci, Šetarova-Radehova, Žitanci, Žitce, Selce, Smolnici, Župetinci, Drvanja, Trotkova Čagona, Sp. Porčič, Čermlenšak, Spodnji Gasteraj, Spodnji Žerjavci, Sbodnja Veličina, Zimnica, Biš. Brengova, Korena, Cogetinci. Nabor se prične vsak dan ob 8. storu. K naboru morajo priti naborni zavezanci vsen uri zjutraj; naborni zavezanci pa se imajo radi porazdelitve sniti ob 7. uri zjutraj v nabornem protreh starostnih vrst (letnikov), to so tisti, ki so rojeni v letih 1890, 1891 in 1892, ter občinski predstojniki dotičnih občin, ki imajo skupno privedi svoje naborne zavezance. Proti onim, kateri ne pridejo k naboru, ne da bi se zadostno opravičili, se bo kazensko postopalo po § 65 vojnega zakona.

m **Jarenina.** Akoravro je sedaj post. čas miru, vendar se naši mladi prav živahno gabljejo. Vsako nedeljo popoldne berejo časnike v Bralnem društvu in si izposojujejo knjige. Dekliška zveza pa ima vsakokrat po večernicah vajo, da se pripravijo na igro šdejanke „Nežka z Bleda“, ki jo uprizorijo po Veliki noči. Tudi volitve imamo letos, kar v štirih občinah naenkrat. Potem naj pa še kdo poreče, da spimo.

m **Št. Ilj** v Slov. gor. Kmetijska podružnica sporoča vsem svojim udom, kateri so si pri podružnici cepljene trče, drevesca, sadna in gozdna, naročili, da se bo razdelitev taistih vršila v ponedeljek, dne 17. marca t. l. v dvorani Janeza Polak. Oddajalo se bo samo proti takojšnjemu plačilu. Sto lepih mladih črešnjevih drevesc najboljših vrst bo podružnica pri tej priložnosti zastoj razdelila. Začetek ob 8. uri zjutraj.

m **Sv. Ana** v Slov. gor. Dne 23. februarja smo spremili k zadnjemu počitku učiteljsko vdovo gospo Filomono Seyfried, poštarico. Bila je blaga in dobra in od vsakega spoštovana in priljubljena; zlasti je storila mnogo dobrega revežem in bolnikom, in največkrat tako, da levica ni vedela, kaj da desnica, za kar jej bodi večni Sodnik obilen plačnik. Kako da so jo farani čislali in spoštovali, so pokazali s tem, da ni bilo skoro hiše v fari, od katere bi je ne šel kedo poškoprit in jo spremljat k zadnjemu počitku. S svoj. jim čednostnim življenjem je dajala lep vzgled otrokom in vsem drugim. N. v m. p.! — Mimo te hiše žalosti se je pomikala 8 dni pozneje, dne 2. marca, zopet dolga procesija, in sicer iz Zg. Ročice. Na prvi pogled je bilo videti, da spremlja k zadnjemu počitku priljubljeno osebo. Spremili smo g. Jožefa E lea, p. đ. Bajnko. Županoval je rajni več dob v imenovani občini ter vžival vsled svoje miroljubnosti, človekoljubnosti in vsled svojega blagega srca splošno spoštovanje in ljubezen, kar so pokazali tudi zastojniki okrajnega zastopa od Sv. Lenarta. N. v m. p.!

m **Slivnica** pri Mariboru. Dne 7. t. m. smo pokovali mlado življenje, nađebudnega, pridnega, nadarjenega dijaka-sedmošolca Josipa Rudolfa. Sprevod je bil tak, kakoršnega Slivnica še ni videla. Vodil ga je č. g. dr. Medved v spremstvu domačih gospodov

duhovnikov. Okrog 100 njegovih tovarišev-dijakov, njegovi učitelji in nepregledna vrsta žalujočih je spremljal priljubljenega pokojnika, kojega krsto so nosili njegovi tovariši-sedmošolci. Med lepim, ubranim petjem, so položili rajnega v mrzlo gomilo, ob koji je govoril prof. dr. A. Medved. Ljubljani tovariš, spavaj sladko!

m Tinje. Pri nas je pretečeno nedeljo zborovanja Slovenska kmečka zveza. Naš deželni poslanec dr. Korošec je poročal o deželnem zboru. Vsi smo z navdušenjem odobrili postopanje naših poslancev. Shodu je predsedoval g. Dvoršak.

m Slovensko gledališče v Mariboru. Na spletno zahtavo se zgodovinska shka „Ben Hur“ v nedeljo, 16. sušca popoldan ponovi. Tako se nudi prilika tudi onim posetnikom, ki so moral zaradi vsled pomankanja prostora oditi, da s to krasno igro ogledajo. Začetek predstave točno ob pol 4. uri popoldne.

m Sv. Magdalena. V nedeljo popoldne dne 16. sušca t. l. priredi „Slov. Straža“ pri Magdaleni v svoji društveni sobi mesečno zborovanje. K obilni udeležbi vabi odbor.

m St. Ilj v Slov. gor. Občni zbor Hranilnice in posojilnice se prihodnjo nedeljo ne bo vršil.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Gospod dr. Lovre je daroval „Slov. Straži“ 10 K. Gotovo lep zgled za razne prijazno darselne gospode pri Sv. Lenartu!

m Sv. Trojica v Slov. gor. O priliki pogreba veleč. gospoda Fr. Puntnerja so zbrali duhovniki po šentlenartski podružnici darovali „Slov. Straži“ 25 K.

m Sv. Križ pri Maribu v. Tukajšnji bralno društvo in podružnica „Slovenske Straže“ priredita na Jožefovo, dne 19. sušca 1913 ob pol 11. uri predpoldne v bralni sobi v župnišču svoj redni letni občni zbor z običajnim vspešnim Na dnevnem redu je tudi zanimiv podučev govora (Fr. Zeb. t.) Vabimo k mnogostevilni udeležbi.

m Ruše. Slovenska društva v Rušah uprizorijo na Velikonočni ponedeljek v dvorani g. Antona Novak igro „Fernand“, strah Asturije“. Začetek ob 7. uri večer. Vstopnina 60 vin. Med igro udarjajo tamburasi iz Studencev.

m Sv. Lovrenc nad Mariborem. Gospodarji! Kmet. podružnica v Ribnici priredi na svetno nedeljo, dne 16. t. m. p. popoldanski službi božji pri Pernatu v trgu podučni shod. Potovalni učitelj Gorican bo podučeval o važnih go podarskih rečeh, prav posebno tudi o živinoreji. Pridite v obilnem številu! — Na velikonočni ponedeljek pridejo vrli mariborski „Orli“ v St. Lovrenc igrat „Našo kri“.

Ptujski okraj.

m Ptui. V neki tukajšnji trgovini se vsiljuje ljudem, ki pridejo kupovat, liberalna kranjska „Sloga“. Ali naj mogoče prihodnjice imenujemo dotično trgovino?

p Sv. Vid pri Ptuj. Zadnji čas je zopet postal trgovec Soštarič jako nestrpen. Še ni dolgo tega, odkar je dosegel, da ne dobi učitelj Malenšek učiteljskega mesta pri Sv. Vidu, ki je jako izvrsten učitelj, in samo zato ne, ker ne trobi v njegov rog. Prišel pa boše sedaj drug učitelj, kateri se pa ne more meriti z Malenškom, pač pa se je ta zavezal, da bode držal z Soštaričem. V pravi luči pa se je pokazal v sledečem slučaju. Soštaričevemu sosedu krojaču Marohu se je pokvaril studenec. V zadregi je šel, ako tudi ne rad, in poprosil najbližjega sosedu Soštariča, naj mu dovoli začasnó j emati vođe iz njegovega vodnjaka. Soštarič pa mu reče: „Vi Maroh, Vi ste bili naročnik „Stajerca“. Zakaj ste ga opustili?“ Ta mu odgovori: „Ker ga nočem več imeti, je škoda za denar.“ Sedaj mu reče Soštarič: „Vi lahko hodite sem po vođo, pa se morate takoj naročiti na „Stajerca“, drugače pa ne.“ — Torej, dragi bralci, vidite, kako postopa narodni nasprotnik! To je tako, kakor ako bi vsakokrat, kadar Soštarič reče: „No, mamica ali oče, zakaj ne pridete več k meni kupovat“, mu odgovorite: „Ja, Soštarič, kadar boste odločen Slovenec, bomo prišli k vam.“ To bi bilo za Soštariča, ako bi se mi Slovenci tega držali, močno zdravilo, in Soštarič bi kmalu nehali biti nestrpen.

p Sv. Trojica v Halozah. Naš dušni pastir vlč. g. o. Lenart je spoznal, kolika bol se prizadeva ljubemu Bogu, ako krenejo ovce na grešna pota sovrašstva, prepira in obrekovanja. S srčno željo združena požrtvovalnost našega vlč. g. župnika nam je pa oskrbela pretekli mesec rešilno sredstvo, veličastne duhovne vaje. V neizbrisnem spominu bodo ostali slehernemu katoličanu dnevi od 9. do 16. svečana, ko smo v presledku šestih že drugič obhajali sveti misijon, katerega so vodili č. gg. oo. Kapucini p. Ladislav Hazemali, p. Benedikt Čirič, p. Janez Reberc. Občudovali smo neumorno in neutrudljivo delovanje gg. misijonarjev, a ne manj vnelo župljanov in tudi okoličanov, ki so se z velikim veseljem udeleževali poslanja božjega. K zaključku duhovnih vaj se je še blagoslovil novi misijonski križ.

p Zetale. Liberalna doslednost. Bilo je menda pred enim letom, ko sta privandrala v Zetale na liberalni politični shod znana celjska vandrovca, Lesničar in Spindler. Lesničar je takrat odločno hvalil in odobral obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru. Rekel je, da je to edino sredstvo, s katerim se da za nas Slovence od naših narodnih nasprotnikov kaj izsiliti. Spindler je svojega „špana“ poslušal in mu ni ugovarjal; tedaj je bil za obstrukcijo. Na svojem zadnjem shodu v Zetalah pa je bil proti obstrukciji, čeravno se razmere v Gradcu niso nič izpremenile. Liberalci, kje je tu doslednost? Mi Haložani, mi smo odločni pristaši Slovenske kmečke zveze, pa smo še vedno kakor smo bili: Za obstrukcijo, dokler se Nemci ne spametujejo. Meni, ki sem pripustil kmetič, pa se le zdi, da celjski liberalci zato tako želijo delovanje deželnega zbora, da bi se učiteljem, ki so najhujši liberalni priganjači, zvišale plače. Celjski liberalci se namreč bojijo, da jih bodo učitelji pustili na cedilu, če jim ne preskrbijo višjih plač.

p Sv. Barbara v Haložah. Naše slov. kat. izobraževalno društvo priredi dne 30. marca to je na belo nedeljo pri g. Reicher igro, tombolo in petje. Natančnejši vsored se še objavi. Odbor že sedaj uljudno vabi domače in sosedje iz Leskoveca in Zavrča.

Ljutomerski okraj.

l Sv. Križ na Murskem polju. Tukaj je umrla na porodu blaga žena Terezija Stajniko, p. d. Pelaničeva Trezika, Pokojnica je bila še zadnjikrat v soboto pri sv. zakramentih v cerkvi in v sredo je že umrla. Res žalostno! Rajna je bila več let vneta cerkvena pevka. Bila je blaga žena in mati ter je zapustila 4 nepreskrbljene otroke. Stara je bila 30 let. Bog naj tolaži njenega moža!

l Radenci. Ker o meni dopisnik „Stajerca“ v 8. številki piše take neresničosti, sem prisiljen resnici na ljubo na ta napad odgovoriti. Očita se mi, da sem strašen „klerikalec“ in tudi Slovenec. Prijatelj, naravnost ti povem, da si štejem to v čast in sem tudi že od začetka moje moške dobe pristaš katoliško-narodne stranke. Ti mi ne moreš očitati, da bi se jaz od te siranke pridružil k drugim strankam, da bi tam dosegel večjo čast. Očitaš mi, da sem z vso silo agitiral, da se mi županski stolec ne zvrne, toča to ni res. Res pa je, da mi ne moreš niti ene osebe pokazati, pri kateri bi bil jaz za-se agitiral. Pišeš tudi o občinskih cestah. Ni res, da bi bile v občini tako slabe ceste, res pa je, da so se ceste vedno ob primerem času popravljale, kolikor je bilo potreba. Kadar pa zaporedoma dežuje kakor lansko leto, tedaj je povsod na deželi bolj blatno. Očitaš mi, da za sebe obrestujem občinski denar. No, to ti povem, da imam 10 prič, namreč gg. občinske odbornike, katerim sem 23. februarja predložil občinsko blagajno v pregled, in sicer z vsem občinskim denarjem vred. Dopisnik, povem ti, da si zavoljo svoje pisave nerazsodni lažnik in obrekovalec. V svoji zavisti mi še celo farovž oponašaš. No, povem ti, da hvala Bogu že toliko premorem, da tudi doma prevelikega gladu ne trpim. Ker pa živim že od mladosti v prijateljstvu s častito duhovščino, si štejem v čast, če sem kdaj povabljen v njih družbo. Ako si mi že tako nevošljiv, tedaj pa... Očitaš mi, da sem star že 50 let in sem od Kapele domov cesto meril. Do sedaj še nisem slišal, da bi mi kdo očital pijančevanje ali nezmernost. Tudi če se tebi kdaj kaj takega pripeti, ti ne bom očital, ker ne vem o tebi kakor ti ne o meni, kako jaz od Kapele hodim domov. Doseđaj mi še nisi za kuratorja, da bi mi moral biti zmiraj za petami. Najboljše bo, da pometeš najprej pred svojim pragom in potem še-le pred drugim. — V Radencih dne 2. sušca 1913. — 21letni predstojnik Anton Divjak.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. V 9. številki ptujskega kljucka se zopet jasno vidi vsa podlost in zloba njegovih „cenjenih“ dopisunov. Pa ne zdi se nam vredno, na te laži odgovarjati; le toliko povemo resnici na ljubo, da se č. g. kaplan Ratej ni sam zagovarjal v „Slovenskem Gospodarju“, ker še ni in tudi nikdar ne bo izgubil ugleda med dobrimi in značajnimi farani, naj še si to ta „vzledna“ ponočna družba njegovih nasprotnikov tako goreče želi. Mogoče pa je, da je izgubil spoštovanje pri „poštenih“ štajerčijancih, teh hinavskih farizejih. Zdaj pa le kljuvajte, kolikor se vam ljubi; mi se ne bomo več s takimi „napredniki“ olikanci prepirali. Enkrat boste že spoznali svoje zmote, če ne prej, pa slej!

l Ljutomer. Kmet. podružnica razpisuje dva kmet. knjigovodska tečaja in sicer za 17. in 19. marca v Križevih (prijava sprejema g. Herzog) in 20. in 22. t. m. v Ljutomeru (sprejema g. Kryl). Predmet predavanja je velike važnosti, posebno radi odmere osebnodohodninskega darva.

l Ljutomer. Dekliška Zveza vabi vse dobrosmiselnice mladenke na mesečni shod in občni zbor, ki se vrši na Jožefovo po večernih v bralni sobi. Na veselo svidenje!

l Kmet. podružnica v Vučji vasi priredi v nedeljo, 16. marca popoldne ob 2. uri v šoli zborovanje, na katerem predava č. kr. živinozdravnik g. Fr. Pirnat (Slovenjgradec) iz svoje stroke. Vse živinorejce v okolici vabi k obilni udeležbi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Muta. V gostilni Luđvika Dajčman je imela dne 22. februarja Súdmarka svoje zborovanje. Natem shodu se je zelo hujškalo zoper vse, kar je slovensko. Posebno korajžnega se je delal zoper Slovence neki tuječ, potovalni učitelj Hoyer. Ta mož je pravil take reči o Slovencih, da so se „Nemcem“ na shodu kar lasje ježili, a verjel mu ni nihče, ker so poštene Nemci sami prepričani, da smo Slovenci pohlevne duše in da smo največkrat napram Nemcem še preveč prijenljivi. Ob koncu se je oglasil k besedi tudi vuzeniški ključavničar in krčmar Pušnik (seveda „Nemec“ po krvi) in je prosil, naj bi vendar prišla Súdmarka tudi v Vuzenico Nemce reševati. Dragi Slovenci, jaz vam pa pravim: Dokler še teče po naših žilah slovenska kri, ne maramo Súdmarkinih judeževih grošev. Raje vzamem palico v roke in grem ubogajme prosit, kot pa k Súdmarki beračit za podporo.

s Sv. Jernej nad Muto. V ponedeljek, dne 3. marca, se je zgodila pri posestniku Luđka Ribiču, po domače Lap, velika nesreča pri mlatvi s mlatilnim strojem, v katerega je po neprevidnosti vtaknil desno roko 13letni fant Feliks Kondler, ki mu jo je celo do rame grozno razmesarilo. Peljali so ga v bolnišnico v Maribor.

s Remšnik. Na velikonočni torek dne 25. t. m. bo uprizorilo naše bralno društvo dve igri „Kmet in fotograf“ in „Jeza nad petelinom in kva“. Nastopila bodo prvič na odru dekleta. Navdušiti pa pride našo mladino vlč. g. dr. Hohnjec. Pri predstavi, ki se bo vršila ob 3. uri popoldne v prostorih krčmarja „Grčgla“, bode igrala domača obmejna godba. Obmejne, pa tudi druge brate Slovence vabimo na naš hrib k obilni udeležbi.

Konjiški okraj.

k Čadram. Slučajno mi je prišel v roke en kos ptujske prismođe. Tam sem čital, kako nek Oplotni-

čan na grd način obrekuje našega č. g. veroučitelja, oziroma kaplana. Da imamo sedaj vse časti in hvale vrednega veroučitelja, ve vsak, posebno mi, ki imamo otroke za šolo. Dopisnik ptujske prismođe je pač mnenja, da je veroučitelj vsega kriv, če se na pepelnico v gostilni pleše, mimo katere grede ljudje zjutraj v cerkev. Veroučitelj bi naj bil kriv, če se fantje po gostilnah in po vaseh prepeajo; veroučitelj je kriv, če fantje in nekateri moške v nedeljo ali praznik med pridigo in krščanskim naukom zupaj cerkve pri velikih vratih s kloščkom na glavi stojijo in se glasno pogovarjajo. Dopisnik ptujske prismođe bi rad tudi gg. kaplane prestavljal in bi jih rad imel le po svojem kopitu. Cel katoliški narodni svet pa ve, da ima neka trojica zavetje v ptujski smrdljivki, in ta trojica so nemškutarji, socialni demokratje in liberalci. Vsi trije so v trdni zvezi in so drug drugega vredni.

k Zreče. Pri zadnjem sestanku Dekliške zveze so govorile: prednica Lamut Barbika, Drobne Mimička, Klančnik Francika. Govore povzel in primerne nauke podajal je g. Škofič. — Umrl je Švab Jurij, star 78 let, poštenjak, zanesljiv ob volitvah. Tudi potrpežljivo mater, 50letno Ano Hrenovo je dolgotrajne boleznii rešila smrt.

k Kenjice. Na Jožefovo, dne 19. t. m. se vrši redni letni občni zbor „Kat. pol. društva v Konjičah“, in obenem politični shod Kmečke zveze. Poročal bo državni in deželni poslanec dr. Korošec in deželni poslanec g. Novak. Prijatelji, zastopniki in zaupniki Kmečke zveze, volilci celega okraja prihitite v Konjice, pokažite z mnogobrojno udeležbo moč naše stranke v konjiškem okraju!

k Priheva. Dne 19. t. m. po večerih je pri nas občni zbor hranilnice in posojilnice. Pridite vsi tisti, ki se zanimate za naše gospodarstvo z denarjem.

k Zreče. Tukajšnje politično, bralno in gospodarsko društvo „Straža“ bo dne 19. sušca po prvem cerkvenem opravilu imelo občni zbor v prostorih g. Kračuna. Počastil nas bo z govorom državni in deželni poslanec dr. Korošec.

k Zreče. Mladeniška zveza ima v nedeljo dne 16. t. m. po večernih mesečni sestanek Mladenič, katerim je kolikaj mar za izobrazbo in poštenost pridite!

Celjski okraj.

c Celje. Novi predsednik okrožnega sodišča, Adalbert Kocian, je prevzel vodstvo uradnih poslov. V petek, dne 7. t. m., se mu je predstavilo uradništvo. — Celjski mestni vodovod našim mestnim očetom zelo nagaja. Zdaj pa zdaj popokajo glavne, pa tudi stranske cevi, ker so narejene najbrž ne iz posebno močne tvarine. — Mestni magistrat je pri oddaji del za stavbo nemške gimnazije nalašč prezrl slovenske obrtnike, čeravno je imel naročilo, da mora povabiti k natečaju vse celjske obrtnike. Tozadevno okrožnico so slovenskim obrtnikom sploh ni predložilo. Tako delajo Nemci z nami, a dr. Kukovec in njegova družba ropoče z bobnom po Spodnjem Stajerju, zakaj nočejo slovenski deželni poslanci slepo iti v Gradec in se pokoriti nemškimi in liberalnim željam.

c Dramlje. Blaža Jeseneka ni treba biti prav nič sram, če ga pred novimi občinskimi volitvami po „Narodnem Listu“ napadajo tisti liberalci, ki so ga več let kovali v zvezde. Njega ni Kmečka zveza premetila z denarjem, da je k njej prestopil, ampak je v štirih letih spregledal grozno gnilobo liberalizma. Po dolgih obljubah, da hočejo liberalci katoliški veri ostati zvesti, so mu odkrili, da komaj čakajo na francoske razmere pri nas in da je liberalce toliko kot vernik. O, k temu pa ni hotel Blaž več pomagati. V gospodarstvu so liberalci v enak propad vlekli ljudi. Za vse volitve niso ne enega imenika prav naredili in volilnih listin niso ne enkrat volilec prav razdelili. Trume svojih liberalnih tovarišev ni Jesenek ob nedeljah nič videl v cerkvi. Sedeli so v obeh hopsalnih-hotelih in nespametno zapravljali premoženje. Veliko besedo med njimi ima mlad človek, ki si čeli teden z delom ne zasluži niti za groš kruha. Prijatelj je bil Jesenek liberalcem, ker so ga šteli k inteligenci. Še-le s časom se mu je zjasnilo, da je inteligentni človek tisti, ki je res olikan. Namesto olike je pa videl Jesenek pri liberalcih strašne surovosti, v časih, pri volitvah, na steni marofa, pri pogostih pretepih v liberalnih krčmah itd. Novejše čase se godijo pri liberalcih reči, ki ne morejo premljenega človeka potegniti nazaj k liberalcem. Dogašek v Jazbinah smrdi daleč na okoli. Liberalci ne sprevidijo, da Narodna stranka ni več narodna ne gospodarska.

c Dramlje. V zadnji številki „Narodnega Lista“ se huđuje naš Mihec Jarnovič nekaj nad „Slovenskim Gospodarjem“, ker mu pomaga ta list večkrat izpraševati njegovo politično vest. Pove pa tudi, da ne bo odgovarjal na njega se tičeče dopise v „Slovenskem Gospodarju“. Toda Mihec je bistra glava, ki ve, da je resnici težko odgovarjati. No, popolnoma nas pa Mihačjo vendar noče pozabiti. Obljubil nam je, da bo prišel z nekimi imeni na dan. Ker je drameljski tajnik, kakor znano, nedosegljiv strokovnjak v sestavi tmenikov, smo uverjeni, da bo tudi to pot pravo pogodil. Če bo dobro zadel, bo dobil groš. Ako bi se pa vkljub vsej njegovi pazljivosti s svojimi imeni nehote zmotil, kakor se je pri sestavi volilnega imenika, si naj radi tega nikar ne obtežuje sreca; bomo že mi to „pomotu“ radovoljno popravili v „Slovenskem Gospodarju“. Na svidenje takrat, g. Jarnovič!

c Gotovlje. Ob času sv. misijona v Gotovljah so naši občani, četudi doseđaj še mnogi nasprotnega liberalnega mišljenja, pokazali, da so mnogo inteligentnejši, kakor pa izvestne barabe v žalskem trgu. Niso priredili nikakoršnih izgređov. Niso č. gg. misijonarjev in č. g. župnika z živizgom, kamenjem, tulenjem in pljuvanjem napadali; ampak so se sv. misijona spoštljivo udeleževali in niso zavrgli ponujanih milosti in dobrot. Čast torej komur čast!

c Petrovče. Prijetno nam je bilo sedaj, ker ni nobenega volilnega boja. A nasprotniki liberalci ne

marajo čakati na volitve, posebno na občinske ne. Zatorej ne trpijo miru. Oni hočejo občinske volitve že sedaj spomladi. Triletna doba je pa še-le pozno v jeseni končana. „Narodni List“ z dne 27. februarja t. l. ima dopis, katerega doslovno omenim: „Petrovčev. Pri nas bi se imele letos na pomlad vršiti občinske volitve. A čujemo, da se je župan Koren izrazil, da pred jesenjo jih ne bo. Čudno bi se nam zdelo tako zavlačevanje. Ali vest zopet ni čista?!“ — Odgovor na ta dopis: Nobeden me še ni vprašal, ali bodo občinske volitve letos spomladi ali kedaj, kakor ravno edini Franc Turnšek, posestnik na Goriči, me je vprašal v občinski pisarni dne 19. januarja 1913. Odgovoril sem mu, da bodo občinske volitve letos v jeseni, ker je sedanja šletna doba meseca novembra t. l. končana. Ali Turnšek meni ni hotel verjeti ali kako? Če bi se hotel prepričati črno na belem, gotovo bi mu rad vstregel, ker so volilni akti pri rokah. Kdo je dopisun v „Narodnem Listu“ iz Petrovčev, se lahko uganee. Gotovo kakšen Turnšekov prijatelj, oziroma njegov pristaša, že navadni dopisun iz Petrovčev v „Nar. List“, kateri je edini, ki v Petrovčevah v novejšem času kralji mir. Poprej, ko je dopisun vzel pero v roke in pisal, da bi se imele pri nas vršiti občinske volitve na pomlad, bi naj prišel k meni na uradni dan v občinsko pisarno in bi mu bil iz volilnih aktov rad pokazal datum in če bi bil hotel, mu tudi povedal, katero leto, mesec in dan je bila volitev občinskega staršinstva. Da bi se bil vendar poprej očitno prepričal, kedaj je volilna doba končana. Vprašam tedaj dopisuna iz Petrovčev v „Narodni List“, ali se potemtakem občinske volitve zavlačujejo. Poprej pa, ko dopisun vpraša za mojo vest, naj vendar svojo kosmatost vest preštudira, pri čem da je. — Koren.

c Teharje. Tu je umrl po dolgi, mučni bolezni obče spoštovani g. Jože Ramšak, oče jezuita Florjana Ramšak, ki je sedaj v Ljubljani. N. v. m. p.!

c Skofja vas. Dne 10. t. m. je uničil požar hišo in vse premičnine posestniku Leopoldu in Tereziji Samec na Lahovni. Reveža sta brez vseh sredstev, a morata preživeti 6 otrok. Prošita blaga srca pomoči.

c Polzela. Kmečka zveza je zborovala pri nas v nedeljo, dne 9. t. m. V polni dvorani g. Cimpermana je pozdravil g. Terlav kot sklicatelj in predsednik shoda občinstvo ter dal besedo g. drž. in deželnemu poslancu Pišku, ki je orisal nastop poslancev S. K. Z. in povedal, da če bi ne obstruirali, bi bil sprejet Wastianov nam zelo krivičen predlog, po katerem bi nam bila odvzeta še ona mala dobrota, ki jo imamo pri deželnem šolskem svetu. V eno uro trajajočem govoru je nadalje g. dež. in drž. poslanec dr. Benkovič razpravljal o delu in državnem zboru, posebno o 2letni vojaški službi, o preosnovi osebno-dohodninskega davka, davka na žganje, šumeča vina, avtomobile in o službenem redu uradnikov. Povedal je tudi, da bodo slovenski deželni poslanci takoj začeli zopet delovati v deželnem zboru, kadar bo pripravljena nemška večina biti nam pravična in nam dati to, kar nam gre. Nadalje je g. deželni poslanec Terlav orisal moč in vzajemnost kmečke zveze, ki je postala v kratkem času močna in nepremagljiva. Izreklo se je potem popolno zaupanje našim gg. poslanecem in želja, da če nam ne dajo Nemci naših pravic, naj še oni po obstrukciji naših poslancev ničesar ne dobijo.

c Mozirje. Višji deželni sodni svetnik mariborske okrožne sodnije, Morocutti, ki je šel v pokoj, se bo preselil v Mozirje, kjer prevzame njegova soproga hotel „Lipold — Tribuč“.

c Rečica ob Savinji. V naši župniji se je vršil sv. misijon, katerega pomenljivi dnevi ostanejo nam vsem v trajnem spominu. Začel se je v nedeljo, dne 3. marca, ravno na dan smrtne žalosti rodbine Praznikov, ko smo s tužnim srcem spremljali blagega, vsestransko priljubljenega g. Matijo Jeraj k večnemu počitku. Sv. misijon so vodili č. gg. Jezusove družbe: superior Žužek iz Ljubljane in Remšak iz Linca, ter č. g. p. Kasijan, gvardijan samostana pri Sv. Trojici, z vsega občudovanja vredno vnmemo skozi 9 dni pri naravnost ogromni udeležbi, kar dokazuje 4630 obhajancev iz domače in sosednjih župnij, ki so polnili cerkvene prostore pri 25 pridigarjih, Duhovno pomoč so v polni meri izvrševali č. gg. bližnjega nazarskega samostana in sosednji duhovniki, med tem ko je bilo cerkveno petje pod dobrim vodstvom organista g. Florjana Veninšek. Vse se je lepo mirno po sporedu vršilo. Vrhunec pobožnosti pa je nudila v nedeljo popoldne več tisoč oseb broječa množica pri procesiji z Najsvetejšim po trgu, ki je bil ves v zastavih — okna z lučicami in podobami okrašena — z eno besedo svečano podan. Sprevoval je vodil č. g. dekan Fr. Dovnik iz Gornjega Grada ob asistenci mnogih č. gg. sobratov, da še celo g. župnik Miloš Smid iz daljne snežobele Solčave je bil navzoč. Pomlajena srca rečičkih faranov čutijo dolžnost, zahvaliti se imenovanim č. gg. misijonarjem kot odposlancem božjim za njihov naporni trud in ljubeznivo delovanje, „da večnih nas otmo grobov“ —, kakor tudi najudanejši domačim gospodom dušnim pastirjem.

c Sv. Rupert nad Laškim. Tukaj sta se poročila dne 27. januarja vrl mladenič Alojz Verbovšek, sin cerkvenega ključarja Adama Verbovšek pri Sv. Petru na Verh, z deklico Cecilijo Rozman, hčerjo cerkvenega ključarja pri Sv. Rupertu, Franca Rozmana. Na gostiji se je nabralo za Slovensko Stražo 5 kron 20 vin., kateri znesek se je poslal v Ljubljano.

c Teharje. K slov. izobrazovalno društvo priredi na praznik Osnovnega Marijinega igra „Jezus nad petelinom in kes“ in velik eretolov. Vsi prijatelji poštna zabave vabljene. Začetek ob 8. uri popoldan v kaplaniški dvorani.

c Volnik. Mladenič Martin Preložnik je nabral za Slov. Stražo lepo število obrablenih znamk. Hvala!

c Sv. Vid pri Grobelnem. Takajšno Kmet. bralno društvo priredi dne 24. in 25. marca po večernicah v šolskih prostorih veselico s petjem in gledališko predstavo „Lurska Pastirica“. Čisti dobiček je namenjen društveni knjižnici. Prijatelji poštna zabave pridite v prav obilnem številu!

c Sv. Peter na Medv. selu. Izobrazb. društvo priredi na cvetno nedeljo ob treh popoldan pučno zborovane, na katerem bo razlagal okrožni zdravnik dr. Schwab iz Celja, kako nezmernost v pitju alkoholnih pijač grozno škoduje človeškemu telesu. Peterčani, sosede, vsi na ta shod! — „Orei“ priredi na velkonočni ponedeljek in velikonočni torek, na praznik Marijin, ob 8. uri popoldne predstavo zgodovinske igre „Turki pred Dunajem“. Predavatelj je 13 mladeničev. Igra je nad vse zanimiva, ponaša in zabavna. Domačine in sosede že sedaj opozarjamo.

c Sv. Ema. Pri nas bo v nedeljo 16. marca po predpoldanski službi božji govoril potovalni učitelj Pirstinger o pomladanskih delih v sadovnjaku in v vinogradu. Sadjerejci in vinorejci pridite!

c Zibika. Na podzemnem zboru snju Kmet podružnice bo v nedeljo dne 16. marca po večernicah govoril potovalni učitelj g. Pirstinger, katere dela moramo pomladi opraviti v sadovnjaku in v vinogradu. Zubičani vsi na shod.

c Luče. Podpisano predstojništvo se najudanejšje zahvaljuje za veledušni dar 25 K, katero svoto je blagovolila podariti Nujih ekselencia mladostljivi knez in škof lavantinski za nabavo potrebnega gasilnega orodja. Načelstvo prostovoljnega gasilnega društva Luče—Solčava.

c Sv. Frančišek Ksaverij. Kat. bralno in izobraževalno društvo priredi na velkonočni ponedeljek, po večernicah toraj ne na velikonočni torek, kakor se je prvotno poročalo, dve gledališki predstavi.

Brežiški okraj.

b Globoko. No, g. učitelj in rajnatelj Tomič, ali se Vam zdaj dobro zdi, ker zahajajo delavci k Rečerju v gostilno, ker ste lani rekli, da Vam to pač ni ljubo, da bi delavci k njemu zahajali. Pretečeno leto ste tudi govorili, da delavci preveč zapravijo, če dobijo vsaki mesec svojo plačo; če dobijo za 2 meseca skupaj, se jim več prihrani. Ko bi Vi skrbeli za delavce, da bi si kaj preskrbeli ali prihranili denarja, bi bili lansko zimo med delavčev razdelili onih 30 K, kateri denar smo dobili od bratovske skladišnice; bilo bi veliko boljše, kakor da se jim je še nasvetovalo, da naj v nedeljo vsi skupno tisti denar v gostilni g. Jožefa Molari zaluckajo, kar se je tudi zgodilo. Zdaj razvidijo delavci, kako se skrbi za-nje, da si kaj prihranijo. Vse Vas je zapustilo že lani od pol leta, kakor ste sami rekli, odkar ste se v Ljubljano odpeljali na dopust. Ko ste prišli nazaj, so slepi delavci že videli in po tistem času ni bilo več k Vam ne pičke ne purana in tudi ne več steklenice vina, ampak le kozarec pelina. Za danes mora to zaostostati.

b Videm. Videmski liberalci, kateri so majhni po številu, pa veliki po svoji neročnosti, so se sedaj vzbudili. Naenkrat so začutili grozno potrebo organizacije. Zbrali so se vsi skupaj od g. nadučitelja pa noter do Zaneta in ustanovili so si Čitalnico prav po svojem kopitu. Ustanovni shod so določili na dan 9. februarja. Do tistega časa so pa sklenili strašno agitirati za obilno udeležbo. Ker so se pa gg. učitelji in druge visoke glave sramovali agitirati, so si izbrali za orodje gostilničarja Zaneta. Ta mož je, svest si svoje naloge, brusil pete od hiše do hiše, nagovarjal je ljudi na vse mogoče načine, naj pristopijo. Po nekaterih krajih je pravil ljudem, da je že čas, da se začnejo ljudje zavedati svojih narodnih dolžnosti in da hoče kaplan celo faro „poklerikaliti“. Drugod je pa natvezal ljudem, da je g. kaplan tudi zraven. Tako jim je pravil, pa dobil jih je strašno malo. Kateregakoli sem vprašal, kakšen je bil ustanovni shod, vsak se mi je malomarno nasmeljal in rekel: „Nisem bil tam“. To sem izvedel, da je marširal na shod g. Lesničar iz Celja. Ta je jako ganljivo govoril o trpljenju našega Odrašenika. Tako je pravil okoli g. Žani. V odbor so prišli vsi člani, predseduje pa jim g. Knapič. — Sedaj pa, visoki gospodje, ni vam treba misliti in se jeziti, da je to pisal g. kaplan. Vsi videmski liberalci niste vredni, da bi g. kaplan črnilo tratil za vas. Zaradi tistih nesramnih laži, katere trosite okoli o g. kaplanu in pišete po svojih listih, pazite, da kateri v kašo ne pade, bi se imenično opek. No, pa saj ste nekateri že vajeni sedeti. Pometajte pred svojim pragom! Imate tam opravka za celo leto. Zdravil!

b Pišce. V nedeljo, dne 23. februarja, se je vršilo pri nas po rani službi božji predavanje. Predaval je g. Pušenjak iz Maribora. Podvinski Franc ml. se je končno zahvalil g. predavatelju.

b Bizeljsko. Pri nas smo koncem februarja 1. 1913 ustanovili Izobraževalno društvo, katero je tekom 2letne dobe veliko storilo za izobrazbo ljudstva. Da je bilo društvo potrebno, je pokazal ustanovni občni zbor, h kojemu je prihitelo zelo mnogo ljudi. Letošnji občni zbor se je vršil prejšnjo nedeljo. Navzočih je bilo nad 200 mož, mladeničev, žen in deklet. Predsednik g. Jožef Pečnik je otvoril občni zbor. Zastopnik S. K. S. Z., g. Vladimir Pušenjak, je razpravljal o razvoju naše izobraževalne organizacije ter v nadaljnjih svojih izvajanjih prišel na gospodarski polbožaj v naši državi, ki je nastal vsled vojske na Balkanu. Nato so sledila razna poročila. Izvolil se je stari odbor in z zahvalo udeležencem in g. govorniku zaključil občni zbor.

b Kozje. Davkoplačevalci, pozor! V Kozjem se je baje eno mesto davčnega eksekutorja opustilo, vsled česar je prišla davčna oblast zaostale davke izterjovati pismenim potom. Prvi taki opomini so se že odposlali — z nemškimi naslovi. Gorki prijatelj slovenskega ljudstva, finančni komisar Otto Fische-reder, ni samo slovenskim uradnikom v davkarjih prepovedal slovenski odzdravljati, ampak je tudi ukazal, da se morajo vsi davčni opomini nasloviti nemški. Tako spoštujte nemški uradnik! Ki je pretežno slovenski kruhi, jezikovne pravice slovenskega naroda, tako upošteva paragraf 19 osnovnih zakonov! Vi slovenski davkoplačevalci pa pokažite temu drznemu germanizatorju, da poznate sami svoje pravice in vračate brezobzirno vse nemški naslovljene opomine.

Zahtevajte slovenski naslov in slovensko dopisovanje. Uradniki so tukaj radi ljudstva in ne narobe! Posebno gg. župani se naj potrudijo in naj poučijo ljudstvo, da ne bo premehek in da si taka izzivajpa ne bo pustilo dopasti. Če se bošete uprli, se vam bo kmalu ugodilo, in če pa bodemo zopet lezli nazaj v splošno nemško uradovanje, ki se povsod skuša vtihotapiti. Čim bolj možato bodemo v takih vprašanih nastopali, tem uspešneje se bodemo zamogli tudi upirati vzroku vsega tega zla — nemškemu uradništvu.

b Iz popotne torbe. Opravki so nanesti, da sem prišel v nedeljo, dne 2. marca, v glasovit St. Peter pod Sv. Gorami. Vidim pa ljudi, idočo od cerkve nekam proti vzhodni strani. Na moje vprašanje, kaj to pomeni, izvem, da ima danes Narodna(?) stranka shod, a neobičajno v gostilni g. A. Gabrona, znane-ga boritelja za nemško šolo, ker je stranki neki njih pristaš prostore odpovedal. Mislim sem si: Fant, srečo imaš s shodi; pred par dnevi si se nameril na shod k Dobravcu v Polju, z imenitnim brezbesednim predsednikom, danes pa ravno tako; torej na shod! Pripravim si trde komolce, da bi množico razrival, a kaj! Nevelika soba, malo ljudi, par „luštnih“ bi še lahko po sredi plesalo. Do 50 oseb je bilo. Govornik je bil že začel. Jaz nategnem ušesa, pa kaj, vsebina vsega je bila: Mi imamo slovenske poslance, ki jih je polovica za nič, polovica pa ima previsoko glavo, da se graškim gospodom nočejo klanjati. Osobito je imel v želodecu — saj je bil precej debel možiček — dr. Jankoviča. Ker je bil govor dolgočasen, sem se oziral po osehah. V moje začudenje vidim vmes onega predsednika iz Sedlarjevega, ki je prihitel menda zato v St. Peter, da bi tudi postal predsednik, pa mesto je bilo že zasedeno, sicer ne veliko boljše, a vendar z imenitnim imenom: župan Hučina. Potem se je še zglasil neizogibni Spindler iz Celja, privoščil si prav pošteno dr. Kreka in dr. Jankoviča ter bral iz nekakega sivega papirja resolucije, ki bi se naj sprejele, namreč nagnati naše poslance, če ne drugače, „per šub“ v Gradec, liberalce pa spoštovati, ljubiti in ne ugovarjati. „Kdor je za to, naj roko vzdigne“ — in videl sem samo eno roko pokoncu. A modra glava si pomaga: „Kdor je proti temu, naj se oglasi“ — e, saj se nihče ne oglasi in mirna Bosna. Konec je bil tudi kakor v Polju. Predsednik je sicer vstal, odprl usta, pa besede ni bilo in tako se je klaverno zborovanje zaključilo. Pa lahko se je, saj so še med govorom poslušalci, med katerimi je bilo iz radovednosti polovica naših, smeje odhajali. In tako sem tudi jaz odšel iz St. Petra s prepričanjem, da Narodna stranka ondi ne stoji preveč trdno. Popotnik.

b Imeno pri Podčetrniku. Na predvečer sv. Albina smo imeli v naši zavedni slovenski vasi slavnost. Tukajšnja požarna bramba je namreč pod načelstvom svojega podnačelnika g. Janeza Belina osebno čestitala za god svojemu vrlemu načelniku, ve-leuglednemu trgovcu g. Albinu Pečar. Krasno je bilo videti, ko so zbrani ognjegasci korakali skozi vas proti hiši g. načelnika z v zraku migljajočimi lampijoni. Zraven je svirala tudi godba. V trgovini je potem med drugim godba zasvirala lepo narodno pesem „Lepa naša domovina“, na kar so ognjegasci še zraven zapeli.

Najnovejša.

Skader pred padcem.

Iz najzaneslivejših krogov se poroča iz Dunaja: Dunajski merodajni krogi so dobili iz Skadra posebno poročilo, ki slika položaj skaderskega prebivalstva, posebno pa posadke kot popoloma brezupen. Po teh poročilih poveljnik Hasan Riza beg ne bo mogel več vzdržati novega naskoka črnogorsko-srbske armade. Za ta naskok so že končane vse predpriprave. Srbski težki oblegovalni topovi stoje že na svojih postojankah in zato pride še tekom tega tedna do generalnega naskoka. Vsled tega se računa da pade Skader še ta teden v roke združene srbsko-črnogorske armade.

Avstrija in Rusija razorožujeta (demobilizirata). Naša in ruska vlada sta odpoklicali vojaške z galitsko-ruske meje domov. Rezervisti pridejo torej že prihodnje dni v svoje domačije.

Pridobivajte nove naročnike!

Listnica uredništva.

Konjice: V tej obliki bi bilo žalivo za cel kraj. V obliki potpisa ali pa v predavanjih na leci in v druših se nam zdi primernejše in izdatnejše. Pozdravljeni! — G. Franciška Puher, Črešnjeveci: Popravek za t. številko prepozno dobili. — Vogričevci: Dopis bi nič ne kor sil, dotični bi se vsm le smejali. Take reči treba prenašati s krščansko potrpežljivostjo. Čez vsakega človeka pridejo Popraveci! — G. Voh, Dramlje: Naznanite nam prej, kaj ste govorili. Mogoče, da Vam lahk pomagamo. — Za prihodnje smo radi pomanjkanja prostora odložili sledeče dopise: Središče, Dobrna, Gradec, Ribnica, Kebelej, Ormož, Laporje, Sv. Lenart v Slov. gor., Svetinje, Sv. Vid, Zavedaje.

Poročilo o sejmju pitane živine v Gradcu dne 27. februarja 1913.

Prignalo se je 239 v. l. v. 164 bikov, 410 krav in 7 telet. Skupaj 820. Cena za 100 kg žive teže: lepi pitani volli 94 do 108 K, srednje debeli 86 do 92 K, suhi 78 do 84 K, biki 76 — 98 kron, lepe pitane krave 76 — 94 K, srednje debele 56 — 72 K, suhe 42 — 54 kron. Izvolilo se je na Gornje Štajersko 130, na Tirolsko 21, na Nižje Avstrijsko 35 na Češko 177, na Moravsko —, v Trst 58 in na Nemško — komadov Tendence: Na ta sejem se je prignalo 96 komadov več kot prejšnji teden. Cene neizpremenjene. Promet slab.

LISTEK.

Pomoč v stiski.

(Poveč po resničnem dogodku).
(Dalje.)

Globoko vzdihnivši in solznih oči vstane deklica in stopi iz svetišča. V veliki zadregi je bila, ko vidi, da jo je opazoval ta neznan gospod! Zardi v okroglo lice ter hoče zbežati.

„Čegava si, deklica?“ vpraša jo neznanec.
„Majerjeva“, odgovori deklica. Bil je to stari hišni priimek njenega očeta. Le s tem pridevkom je bila njena mati nekaterim osebam znana; žena je hotela nepoznana ostati; zato je tudi hčer naučila, da se naj tako imenuje, če bi jo kdo vprašal po imenu. Kakor vsak vidi, to ni bila nikaka laž.

Majerja baron v mestu in okolici ni poznal nobenega. Vedel je torej sedaj ravno toliko kakor poprej. „Za koga si pa molila tako goreče?“ jo vpraša. Anica zardi v lice ter pravi: „Za mamo.“
„Kako pa, da so te pustili samo v hosto?“
„Saj ni daleč od doma. Tam gori je naša hiša.“
„Kaj so mama bolni, da si molila za-nje?“
„Da. Ležijo že več ko 3 tedne. Po letu, ko so bili še zdravi, sva bili večkrat tu. Zaljšali sva to podobo s svežimi cveticami, katere sva natrgali v gozdu. Sedaj jeseni pa, ko jih ni več zunaj, so mama postavili ta dva lončka s cveticami sem. Jaz pa pridem dvakrat v tednu, da jih zalijem.“

Nehote se domisli baron zopet svoje umrle matere, ki je tudi tako skrbno zaljšala to sveto podobo. — Dekličina priprostost in prijaznost mu je bila jako všeč. Zato jo vpraša dalje:

„Ali so mati nevarno bolni?“
„Nič ne morejo vstati. Pa denarja nimajo, da bi plačali zdravnika in kupili zdravil. V hiši pa je mrzlo, ker ni drv, da bi peč zakurili.“
„S čim pa kuhate, če nimate drv?“
„Saj nimamo kaj. Vsak dan grem doli v samostan po juhe.“

Barona je odkritosrčnost silno ganila. „Siroti“, misli si, „zima že trka na duri, pa niti živeža niti drv ni pri hiši. To mora biti velika revščina!“

Poseže po listnico, išče nekaj trenutkov po predaleh, zgame nekaj v papir ter izroči deklici:
„Na, pa nesi to-le mami domov. Kadar bo to pošlo, pa se oglasi doli v gradu!“

„Prosim, gospod, ne vem, kje je Vaš grad.“
Usmiljeni mož seže še enkrat v listnico ter da dekletu lep trd listič, na katerem je bilo tiskano njegovo ime. „No“, pravi, „sedaj boš pa že našla moj dom.“

Deklica se prav lepo zahvali za prejeti dar in hiti urnih nog proti domu, gosposki lovec pa stopi v kapelico, v kateri ni bil že mnogo, mnogo let.

VI.

Drugo jutro so bile vse strehe bele. Kdor je hotel črez ulico, moral je gaziti sneg do kolen, ali pa

Iz celega sveta.

Kakor vsi dosedanji papeži, tako je tudi sedanjí sv. Oče, Pij X. že določil prostor za svoj bodoči grob. Grob bo skrajno priprost, okrašen le z navadno marmorno ploščo, ki bo nosila skromen grobni napis.

Gostilničarji in davek na vžigalice. Dunajska zadruška gostilničarjev namerava tedaj, ko se vpelje davek na vžigalice, odrediti, da gostilničarji nič več ne postrežejo gostom z vžigalicami. Vsak gost bo moral skrbeti sam za vžigalice.

Ledene plošče odnesle 22 ribičev. Peterburški časniki poročajo iz Astrahana, da se je odločila ledena plošča in odnesla s seboj 22 ribičev. Odposlal se je poseben parnik, da jih reši.

Grozna nesreča. Iz Varšave poročajo: Blizu postaje Ruduica se je pripetila v vlaku kijevske železnice grozna nesreča. Neki potnik III. razreda je razbil vsled neprevidnosti steklenico, v kateri je bil bencin. Bencin se je razlil po tleh vagona in se tam užgal ob ostanku goreče cigarete. Dogodila se je grozna eksplozija. Ena stena vagonov je bila raztrgana. In večje število se je užgalo ter popadalo na železniški tir. En otrok je zgorel. Skoro vsi potniki v omenjenem vagonu so se težko opekli. Štirje leže smrtno nevarno poškodovani v bolnišnici.

Nesreča na mornariških vajah. Dne petega marca ponoči, so se vršile mornariške vaje nemške torpedne mornarice proti križarkam. Križarka „York“ pa se je zaletela v torpedovko „178“ in jo je prerezala. Torpedovka se je takoj potopila. Utonilo je 68 mož, 15 mornarjev so rešili.

Zrtve Avstrije v slučaju vojne. Predaval je v društvu zdravnikov na Dunaju ranocelnik (kirurg) profesor pl. Hochenegg o „Sanitetnih vojnih pripravah Avstrije“. Tekom štirih let, rekel je, se nahaja naša domovina že drugič v vojni nevarnosti. Ko je bila leta 1909 nevarnost že zelo velika, si je predavatelj stavil vprašanje, ali je Avstrija dovolj pripravljena za slučaj vojne? Kakor je izražal prejšnji šef našega vojaško-zdravniškega oficirskega zbora, Uriel, bi morala Avstrija v slučaju vojne računati s 100.000 ranjenci. Dvorni svetnik Hochenegg smatra to število za prenizko. Od 100.000 ranjencev pa jih odpade 60.000 na Avstrijo, 40.000 pa na Ogrsko. Za 10

počakati, da je bila narejena gaz: kmetovo prerokovanje se je izpolnilo.

Se predno se je prav zdanilo, raznesla se je po vsem mestu novica, da je barona Kala zmanjkalo.

Čakali so ga domači do polnoči, ker so mislili, da se je morebiti zamudil pri kakem znanu. A ko ga je ni bilo od nikoder, šli so graščinski hlapci kmalu po polnoči v bližnjo hosto, kamor je baron popoldne navadno zahajal.

Gazili so okoli po snegu do jutra, toda brez najmanjšega uspeha. Po gospodarju ni bilo nobenega sledu!

Zastopj je bilo tudi povpraševanje po mestu. Nihče ni vedel nič zanesljivega. Pa nekateri so vendar-le trdili, da so videli barona na potu v graščinsko hosto.

Ni kazalo drugega, nego da so šli še enkrat v graščinsko reber ter pregledali hosto kolikor mogoče natanko. Graščinskim hlapcem se je pridružilo lepo število krepkih meščanov. Kdaj bi bila preiskala pešica graščinskih hlapcev obširno hosto?! Gospa baronica je bila obljubila velik dar onemu, kateremu bi se posrečilo najti dragega ji soproga.

Dobre četrte ure potem sta se pogovarjala v samostanski vsprejemnici pater Ladislav in gospa baronica.

„Brzojavila sem v B., a ne veđo ničesar o njem. Sli so ga sedaj v drugič iskat doli v gozd, pa Bog ve, ali ga najdejo! Tako sem žalostna in obupana, da ne vem, kaj naj počnem.“

„Boljšega sveta Vam ne morem dati, gospa, kakor da pokličete sv. Antona Padovanskega na pomoč. Svetišče sv. Antona Padovanskega v Kalternu na Tirolskem, kjer se je godila ta povest, je najslavnejša božja pot tega svetnika na Nemškem. Ta svetnik posebno rad pomaga tedaj, kadar se kaj izgubi.“

„Saj res“, vsklikne gospa, „da mi to ni prišlo že poprej na misel! Sama sem bila že mnogokrat uslišana. Tudi imam posebno zaupanje k temu svetniku.“

„Še nekaj, gospa! Opoldne pridejo reveži k samostanskim vratom južinat. Ako daste vsakemu majhen dar in jih prosite, da gređo v cerkev pred čudo. delni oltar za Vaš namen molit, gotovo bodo to radi storili. Ne dvomim, da bo ljubi Bog na priprošnje svetnikovo uslišal njih molitev.“

Gospa se zahvali za svet, se poslovi ter stopi v cerkev. Poklekne pred oltar ter se vtopi v gorko molitev.

VII.

„Oh, mama, kaj sem videla danes v samostanu!“ pripovedovala je Anica, stopivša v sobo, in je postavila posodo na mizo.

„Kaj neki?“

„Neka gospa je silno jokala. Dala je vsakemu dvajsetico ter prosila, da bi šli molit v cerkev.“

„Ali ne veš, zakaj se je jokala?“

„Ne, prišla sem malo prepozno, pa nisem vsega slišala, kar je rekla.“

„Zakaj pa nisi koga vprašala?“

„Nisem si upala, ker nikogar ne poznam. Pa tudi ne morem govoriti s tistimi berači, ki tako čudno

in strašno gledajo. Ko sem čakala na posodo, slišala sem dva berača, ki sta jedla na klopi iz ene skledice ter se pogovarjala o gospej. Eden je rekel: „Dober zaslužek bi imeli, če bi se vsak dan izgubil kak tak bogatin. Ne bi nam bilo treba laziti po hišah. Drugi pa je samo nekaj mrmral.“

Med pripovedovanjem je pripravila Anica v čedno posodo južino ter jo dala mami na posteljo.

Mati so molče jedli, hčerka pa jim je držala skledico, ljubko jih božajoč po potni glavi. Kar rečejo mati:

„Kaj pa, če bi se bil izgubil tisti mož, ki si ga videla včeraj doli pri kapelici? Morebiti se mu je v hosti pripetila nesreča, pa ga je zasnežilo po noči. Vzemi iz omare tisto vizitnico, ki ti jo je včeraj dal, pa teči ž njo doli v grad; saj veš, v tisto visoko hišo, ki stoji na griču pod mestom!“

Ko mati Anico še pouče, kako mora gospa nagovoriti in kako se ima v gradu vesti, vzame ta v roke tisti trdi listič papirja, ki ga je ji bil dal včeraj neznan gospod, ter steče ž njim proti mestu.

Pot ni bila dolga, kmalu je bila pri gradu.

„Kaj bi rada?“ zareži se graščinski hlapec nad deklico, stopivši skozi odprta velika vrata na dvorišče.

„Z gospo baronico bi rada govorila“, odgovori Anica.

„Danes nimamo časa govoriti z berači“, obregne se vnovič ošabni hlapec. Deklica je bila zavita v veliki robec, zato ni bilo videti njene gosposke obleke. Nogavice in čevlji pa so bili vsi otepeni od snega.

Hudo je zasklel zaničljivi priimek deklico, ki je še pred letom dni hodila po krasnih sobah, pogrnjenih z dragocenimi preprogami. Vendar se je delala, kakor da bi ne bila slišala prezirljivih besed, ter šla tiho naprej.

„Ali ne slišiš, kaj sem rekel? Gospa nimajo časa“, zažere se surovež na vse grlo ter skoči za dekletom.

Stari sultan, ki je dremal pred konjskim hlevom, se je vzbudil, in ko je slišal hlapca vpiti, mislil je, da je to znamenje, da naj tudi on poseže vmes; v istem hipu se zakači za Anico, ji skoči zadaj za tilnik ter jo pri tej priči podere na tla.

„Jezus Marija!“ zaječi ubožica, ko se zgrudi na tla.

Hlapec se prestraši, ko vidi, kaj je storil pes. „Izpusti, beži!“ kriči nad psom ter plane tja, da bi branil nesrečnico pred razsrjeno živaljo.

Na grozni krik prihita gospa in hišina vsi prestrašeni iz grada.

„Za Boga, kaj se je zgodilo?“

„Pes ni bil priklenjen, pa je skočil na to dekle, ki je šlo tod mimo“, zvrnil je hlapec hinavsko vso krivdo na neumno žival.

„Bog se usmili, dekle je omedlelo! Hitro dajte kisa in mrzle vode!“

In začeli so jo drgniti po sencih s kisom ter hladiiti z vodo.

Poneso jo v grad.

(Dalje prihoi.)

tisoč ranjenih Avstrijcev postavi „Rdeči križ“ potrebne bolnišnice in postelje. Če vzamemo, da more ena bolniška postaja sprejeti 200 ranjencev, potrebujemo 250 takih postaj. Če računamo v eni sobi take bolniške postaje 20 postelj, tedaj bo treba 2500 bolniških sob. Za vsako bolniško postajo bodo potrebni 3 kirurško izsolani zdravniki, torej skupno 750 kirurgov. 750 kirurgov bi se dobilo. Nedostajalo pa bi bolniških strežajev. Avstrija rabi za vsako vojaško bolniško postajo 2 izučeni strežajki in za vsakih 20 ranjencev 3 strežajke, torej 8000 strežajk.

Strašen požar v Tokiu. Zgorelo 3.300 hiš. 15 tisoč oseb brez strehe. V Tokiu na Japonskem je divjal dne 19. februarja strašen vihar, med katerim je izbruhnil sredi mesta požar. Vsléd viharja se je požar strašno hitro razširil. Vse vojaštvo je bilo alarmirano, ognjegasci so delali z najhujšo silo, a vihar je vsako rešilno delo preprečil in ves mestni del Canda je zgorel. Mestni del Canda tvori središče dijaškega življenja, kjer se nahaja veliko šol, ki so zgorle. Uradno so dognali, da je zgorelo 3.300 hiš in da je 15 tisoč oseb brez strehe.

Dezertjer v ženskem krilu. Iz Katovice v Prusiji poročajo: Ker se Avstrija še ni razorčila (demobilizirala), ne dovoljujejo okrajna glavarstva na severu delavcem izseljevanja, četudi le začasnega, v Prusiji, na Saško ali na Bavarsko. Delavci pa se vedno bojijo izbruhne vojne s Srbijo; zato se poslužujejo raznih sredstev, kako bi šli čez mejo. Pred nekaj dnevi je zdravnik v Plesu zapazil med došlimi delavkami, ki lahko gređo delat črez mejo, neko mlado in lepo dekle, ki je skušalo odtegniti se viziti. Zdravnik je mislil, da se dekle sramuje, ko je pa prišel blizu nje, mu je dekle povedalo, da je fant, ki je pobegnil, ker se je bal, da ga pokličejo pod orožje.

Beli sužnji. V Novem Jorku je več kot 250 snažilnic za čevlje, v katerih je zaposlenih okrog 1500 dečkov, ki so večinoma grške narodnosti. Položaj teh malih dečkov, kakor poroča njujorški naseljeniški urad, ni nič drugega, kakor površno poslabšana oblika suženjstva. Dečki so skoro vsi le polzrastli in taki, kojih družine živijo v Evropi. V Ameriko so ti ubogi dečki prišli z ljudmi, ki so se izdajali za njih strice, „varuhe“ in podobno, v resnici pa so sami izkoriščevalci malih izseljenčkov. Med „varuhom“ na eni ter dečkom in njegovimi starši na drugi strani, obstoji pogodba, na podlagi katere mora deček gotovi čas de-

lati zastopj za „varuha“, med tem, ko se „varuh“ zaveže, da bo dajal dečku na leto odškodnine v znesku med 80 do 240 dolarji. Starši teh otrok niti ne slutijo pri sklepanju pogodbe o nemili usodi, ki čaka njih sinove v svobodni Ameriki. Ti revčki se nahajajo v naravnost žalostnem in usmiljenja vrednem položaju. Dečki, ki delajo v bajtah za mazanje čevljev, morajo vsak dan vstati že ob 5. uri. Kot zajtrk dobijo kos kruha in malo odpadkov cikoriije. Ob 10. uri morajo biti že v snažilnici pri delu. Opoldne izginejo za nekaj minut, da v nekem posebnem prostoru v največji naglici povzijejo svoj obed, ki obstoji iz kruha in sira ali pa iz kruha in oliv. Ob 10. ali 10. uri zvečer (ob sobotah in nedeljah še pozneje) se snažilnice zaprejo. A dečki svoje dnevno delo še niso dokončali; oni morajo poprej, ko gređo domov, snažilnice očistiti. Potem se smejo še le vrniti v svoje revno prenočišče in se zadovoljiti s skrajno slabo večerjo. Do smrti utrjeni gređo v postelj, če se ubogo ležišče, kjer so tesno drug poleg drugega natlačeni, sme imenovati postelja. In drugo jutro ob 5. uri se zaveže zopet to „nežno“ življenje z nova. Tako gre od prvega do zadnjega dne v letu, brez počitka, brez odmora. „Varuhi“ skrbno pazijo, da se dečki, ki jih imajo v službi, ne naučijo angleškega jezika, ali da ne sklenejo prijateljstva z drugimi ljudmi. Nahajajo se v Novem Jorku grški snažilci čevljev, ki žive po 3 leta in še več v Novem Jorku, a ne poznajo drugih ulic, kakor one, po katerih korakajo vsak dan od prenočišča v delavnico in nazaj. Skoro vsak, ki da čevlje snažiti, da dečkom malo napitnino. Večinoma pa ta napitnina tudi izgine v žepih neusmiljenih „varuhov“.

Poroka na menice. V Ameriki se je izvršila jako čudna poroka. Ugledni trgovec Selbert v Kilennyju je obljubil neki mladi deklici, da jo poroči 14 dni po smrti svoje soproge. Kot jamstvo ji je izročil menico, ki je skoro gotovo veljavna le v Ameriki, s sledečo vsebino: „Zavezujem se, da hočem 14 dni po smrti svoje soproge poročiti gđc. Elzo Morand, oziroma ono, ki mi predloži to menico.“ — Menico je zapustila v svoji oporoki neki svoji prijateljici. Toda tudi ta je umrla pred smrtjo trgovčeve soproge. Menico je dobila končno nečakinja Elze Morandove. Ta je predložila menico trgovcu, ko je tudi umrla njegova soproga. Trgovec jo je poročil. — Prav po ameriškansko!

Slovenke! Agitirajte za naš list.

Loterijske številke.

Dne 5. marca 1913.
Gradeo 25 2 43 15 58
Dne 8. marca 1913:
Linc 55 8 51 61 31

Služba ozganista in cerkovnika pri župniji Sv. Lovrenca v Stranica pri Konjicah je razpisana. Natančneje podatke daje kn. šk. župnijski urad. 347

Hiša s 5 sobami, trgovino in vrtom se proda. Maribor, Nova vas 44. 372

V najem se da takoj dobrodoča trgovina v prav primernem kraju zraven tovarne, blizu kolodvora. Kje, pove upravnistvo pod 357

Malo posestvo 20 minut od trga Vrnsko, v prijaznem kraju, zidana hiša 2 sobi, kuhinjo, klet in hlev, pri hiši lep sadonosnik, njiva in lepe brajde, meri en oral, se proda zaradi odhoda za 3900 kron. Več se izve pri Mihael Kok, Brode p. Vrnsko. 369

Jajca za valenje od zlatorumenih Orpingtonk zajamčene čiste pasme. Ducat po povzetju 4 krome z zavojem vred. Pošilja Anton Slodnjak, p. Juršinci pri Ptuj. 355

Prodaj iz vroste roke meje 20 oralov veliko posestvo pri Sv. Trojici v Slov. gor. tik okrajne ceste, 15 minut od farne cerkve, obstoječe iz dobrih rjiv, travnikov in gozda. Zidana, prostorna stanovanjska hiša, ter še skoro novo gospodarsko poslopje in svinjaki. Proda se zaradi bolezni po ceni. Pojasnila daje Marija Letnik, krčmarica v Gor. Senarski, pošta Sv. Trojica v Slov. gor. 340

Proda se lepo posestvo ali tudi samo hiša iz proste roke radi bolezni, pri župnijski cerkvi in pri železniški postaji, na lepem in na veselem kraju. Sposobno za vsakega. Za rokodelce lepa priloznost ker se tam zelo potrebujejo. Plačila so lahka. Več pisмено pri lastniku J. Pokojnik, poštomležeče, Poljčane. 141

šcem mlin in žago ali samo mlin v najem za več let. Ponudbe prosim na naslov Janez Zapl, mlinar Slovenske Bistrica, Hotel Avstrija. 235

Krompir „Eldorado“ najrodovitnejša vrsta sedajnosti 5 kg. poštini zavoj 90 vin, 50 kg. po železnici 6 kron. „Böhmov uspeh“ zelo rodovitna, krompirjevka ostane zelena do oktobra, brez da bi ga bilo treba škropiti, za kar se jamči. 5 kg. 1 K, 50 kg 7 K 50 vin. „Beli“ štajerski krompir, bogato rodeč z velikimi gomolji 5 kg 60 vin, 50 kg 6 kron. „Obstnik“ najzgodnejši, 5 kg 1 krono. Vse cene se razumejo z zavojino vred, loco Juršinci, oziroma kolodvor Ptuj. Pošilja po povzetju Anton Slodnjak, posestnik, pošta Juršinci pri Ptuj, Štajersko. 345

Iščem pridno dekle, katera zna nekoliko kuhati in je za vsako gospodinsko delo. Ne pod 18 let. Plača od 12 do 16 kron na mesec. Marija Humer, Polšnik pri Litiji, Kranjsko. 239

Malo posestvo na prodaj, 20 oralov, mal vinograd, pripravno za kakega rokodelca ali penzionista. Blizu tovarne, lep razgled, 20 min. od postaje Zid. most, cena 4000 kron. Več pove Franciška Oberžan, Zg. Brezno št. 42. Zid. most. 359

Pletilni stroj se za nizko ceno proda. Naslov v upravnistvu ŠL. Gospodarja. 362

Prodajalka

izučena trgovine z manufakturnim blagom in špecerijskim blagom, z zelo dobrimi spričevali, vajena tudi gostilne, želi stalne službe na delu. Ponudbe pod „Vestna prodajalka“ na upravnistvo pod št. 361

Pozor! Pozor!
Izdelovalnica raznih VOZOV.

Kdor hoče imeti trpežno in solidno izvršene vozove po jako nizkih cenah, kompletnih ali samo z lesnino, kakor tudi različne okove za vozove, naj se blagovito obrni na tvrdko M. Ložar, Dragometj, p. Domžale, Kranjsko. 360

Čepljene trte popolnoma zaraščene z močnimi koreninami: burgundec, beli in črni, zelen, kraljevina, rizing, plavec, frankinja, mosler, zlatina rudača in bela, rulanec, silvanec zeleni, portugalka, muškatelec kakor tudi ameriškanske koreninske rozge-bilje se dobi na veliko in drobno po najnižji ceni pri P. Srebre, Maribor, Tegethoffova ulica. 147

Sprejma se mali hlapec za manjše posestvo in trgovino. Kaindorf št. 48 pri Lipnici. 197

Posestvo na prodaj, 14 oralov, lepa hiša; 10.000 K. Drugo: 11 oralov; 7.000 K, obe v Kamnici. Oglasiti se je pri Matiju Žižek, Kamnica št. 16 pri Mariboru. 8

Čepljeno trsje.

raznih vrst, najlepše se dobi le pri Jerneju Mikolič v Zetalah pri Rogatcu. O rasti mojega trsa mnogo pohval od več let na razpolago. Cena od 9—15 K 100 kom. Prodajam tudi več polovnjakov najboljšega haloškega vina. 124

Korenjevo seme

(merne) domače, priznано dobro in zanesljivo ima na prodaj Franc Oblak, Sv. Gregor, pošta Ortnek, Kranjsko, daje ga po 70 vin. liter. Najboljše vrste pesa, veliškanska valjasta po 60 vin. liter; oboje pri odjemu nad 10 litrov prosto poštnine in pri odjemu 30 litrov pa 10 vin. ceneje liter. Istotako najfinejše vrste domačo in črno deteljo ter nemško deteljo ali lucerno, obe zajamčeno čisti in predanice. Doma pridelano. Kaljivost pri vseh semenih zajamčena. Pošilja se proti povzetju ali če se denar naprej pošlje. Kupuje pa lepo satovje po 1 K in K 1:10 za kg. 223

V najem se da takoj kovačnica na okrajni cesti v Podlehniku v najboljšem stanju in z eno hišo, lepim vrtom in sadonosnikom po najboljši žgočni ceni. Ponudbe na Ivana Šošterič, Št. Vid pri Ptuj. 218

Na prodaj je posestvo z dobro idočo gostilno, 10 minut od farne cerkve. Hiša je zidana, ima štiri velike sobe s kuhinjo in shrambo za jedila in prostorne kleti; živinski hlev je popolnoma nov. redi se lahko deset glav goveje živine in nekaj ovinc. Zemlje 30 oralov, ki obstoja iz travnikov, gozda, pašnika in lepega sadonosnika. Cena 14 tisoč kron, 6 tisoč kron ostane vključenih. Natančneje podatke daje lastnik Aleš Koren, gostilničar na Remšniku p. Marenberg. 175

Na razglednem kraju med vinogradi, primerno zemljišče na prodaj, približno en oral, nekaj še starega trsa, drugo se lahko vporedi za druge nasade. Deset minut od velike ceste malo na hribčku. Zidana poslopja obokana klet (pivnica), od zgoraj hiša zraven preša, krito z opeko. Mimo pelje stranska cesta. Zraven še en oral zemlje, polovica za košnjo in polovica gozda. Primerna cena: 1400 kron, 300—400 K lahka ostane. Ako želi kdo več zemlje je zraven tudi drugo za kupiti. Eno uro od kolodvora Poljčane. Jožef Brglez, Zbelovo, Sv. Duh—Loče. Če se mi piše grem v Poljčane na kolodvor čakati. 238

Naznanilo.

Naznanjam vsem svojim odjemalcem, da sem se preselila s svojo trgovino z usnjem iz Tegetthoffove ulice št. 34 v

Mellingerstrasse št. 1

Priporočam se za nadaljni obisk 345 Antonija Koza.

Posestvo na prodaj. Četrť ure od mesta Maribor. Hiša je še skoraj nova, ima tri sobe, 2 kuhinji, svinjske hleve in vodnjak, sadonosni vrt in stavbeni prostor. Izplačati je takoj 2000 kron. Več po dogovoru. Naslov v upravnistvu Slov. Gospodarja. 363

Lepo posestvo. pol ure od železniške postaje Poljčane, obstoječe iz zidane hiše z dvema sobama, 1 štibela, 1 kuhinja, z opeko krito, hlev, obokana klet, z gostilniško koncesijo ter točilnico žganja, 5 oralov gozda za podirat, 1 oral vinograda (izabela), popolnoma zdrav, okroglo 6 oralov travnika, njive in sadonosnik, se iz proste roke proda za 17.000 kron. Več se izve pri gospodu Ivan Vouk v Poljčanah. 358

2 gospodini, ne čez 20 let, ugodne zunajnosti, lepega obnašanja, katere svirajo kak godbeni instrument ali imata dober sopran-glas. Sprejmeta se za nemški in hrvatsko slovenski tamburaški zbor. Ponudbe z fotografijo in letnično rojstva na gospd. Albertino Kolo, Fulda, „Löwenkeller“ Nemčija. 343

Dobrodoča trgovina z mešanim blagom se po nizki ceni proda. Vpraša se v urednistvu tega lista. 368

Proda se lepo kmečko posestvo pri železniški postaji Pesnica, obstoječe iz gospodarskih poslopij in viničarije z vsemi premakljivi rečmi, kakor tudi živino in mlatilnimi stroji. K posestvu spada tudi 26 oralov zemljišča: namreč njive, travniki, les, vinograd, natančneje se izve pri g. Jožef Hruška, Kos, p. Pesnica št. 63. 397

V Bresternici pri Mariboru se zaradi preselitve proda posestvo, hišno in gospodarsko poslopje, sadonosnik njiva in travnik. Več se izve v upravnistvu. 396

Pozor! Novozidana hiša s tremi sobami, kuhinjo in kletjo, hlev za dve kravi in svinjaki, lep sadni vrt z brajdami, posebej še dva orala najboljšje zemlje, vse v dobrem stanu, zraven malo mlinsko poslopje z vodno silo. Posestvo leži v Framu in se bo radi izseljevanja v Ameriko prostovoljno podražbi prodalo. Dražba se bo vršila dne 16. marca ob dveh popoldnev v Framu št. 1. Natančneje pri lastniku Ludviku Godec, Fram. 379

Zaradi družinskih razmer se proda dobro urejeno posestvo, približno 16 oralov zemlje, obstoječe iz njiv travnikov, sadonosnikov in gozda ter gorice z novim nasadom, katera že rodi. Posestvo leži v lepi solčni legi zraven okrajne ceste, deset minut od farne cerkve. Močno zidano gospodarsko poslopje. Zidna cena 12.000 K. Kupci se nemudoma iščejo. Naslov se izve pri upravnistvu. 381

Gostilna na račun pod ugodnimi pogoji in štacuna v najem za nizko ceno se odda tik farne cerkve v mariborski okolici s 1. dnem aprila 1913. Varščine, ki se obrestuje je položiti 400 K. Ponudbe na upravnistvo. 401

Želim nastopiti s užbo gospodinje kuharice ali natakarice na račun Naslov pove upravnistvo. 383

Novozidana vila se po ceni proda. Studenci pri Mariboru, Werks ättenstrasse 32. 382

Več tisoč čepljenih trt, različnih vrst, silvanec, muškat, silvanš, špajnot, kraljevina, laški rizing zelen in več drugih vrst. Cena od I. vrste 18 K, II. vrste 12 K za 100 komadov. Imam tudi razna vipavska, goriška in istraka vina po ceni, 50 do 60 K za 100 lit. Se priporoča Josip Cotič, vinogradnik, v Vrhpoli, p. Vipava, Kranjsko. 337

Išče se hlapec h konjem. Naslov v upravnistvu tega lista. Jernej Franjež, Bohova, Hoče. 380

Seme edinopravega kašelskega zelja prodaja 20 gr za 1 K. Ig. Mrcina, posestnik v Zg. Kaslju p. D. M. v Polju. Tudi prodam 15 panjev čebel. Cena po dogovoru. 190

Iščejo se hlapci k goveji živini. Oskrbništvo „Meniško“ v Ljubahn št. 23, p. Bistrica pri Mariboru. 398

Lepo posestvo,

blizu Maribora, farne cerkve in žel. postaje, zidani hrami in hlevi, veliko travnikov in sadonosnikov in vse drugo potrebno je z vsem p-emakljivim vred takoj na prodaj. Več pove upravnistvo. 395

Nikdar v življenju za trgoveca,

ki lahko z majhnim denarjem kupi prav prijazno hišo z dobro upeljano trgovino ob kolodvoru in glavni cesti v veselem in prometnem kraju. Res lepa prilika za vsakega! Izplačati je treba le tisoč kron, ostalo pa v petih letih. Proda se le radi prevzeja drugega podjetja. Vpraša se pri Antonu Fiedler, trgovec, Mestnje, pošta Podplat. 394

Gospodinja, katera je izurjena vsega gospodinjstva, ki je bila mnogo let v župnišču išče službe istotam. Dopisi na glavno pošto ležeče „Rosa Langer 69“ v Mariboru. 383

Bencin motor

tvrdke Langen & Wolf, z 8 PS, najnovije konstrukcije, malo rabljen, še v obratu (se ga lahko ogleda) se proda pod ugodnimi pogoji. Na ančneja pojasnila daje J. Rozman, Kranj. (Reklame za dve). 385

Lepo posestvo,

ob okrajni cesti, deset minut od jarenske cerkve oddaljeno, se proda po ugodni ceni. Posestvo meri 25 oralov, obstoja iz 10 oralov travnika, 5 oralov gozda, dva orala prenovljenega vinograda, dva orala sadonosnika in 6 oralov rodovitnih njiv. Poslopja so prenovljena in v najboljšem stanu. Več se izve pri lastniku Antonu Kolaric, Jarenski vrh št. 16. 377

Mejer s tremi delavskimi močmi se sprejme takoj pod dobrimi pogoji za opravljanje živine. Kje pove urednistvo. 369

Čepljena trte še imam na prodaj. Zelo lepo zarastle in močno vkoreninjene 4500. Vrste: mozler, silvaner, laški rizing, „plankelaer“, „rotgipfler“. Jernej Likovec, posestnik, Sv. Peter pri Mariboru. 378

Išče se za nakup

konstantna vodna sila 30 do 50 PH (konjskimi močmi) z bližnjimi hrastovi ali bukovimi gozdovi. Dopisi pod naslovom: „Mautler“ na upravo „Realitäten-Markt“ Gradeo, Hammerlinggasse 6.

Naznanilo. Služba zdravnika

ubogih za faro Ljutomer in Mala Nedelja, s katero je skupno letne plače 1500 K, se s tem razpisuje. W

Prošnje za to naj se vložijo pri podpisnem okrajnemu odboru do 21. marca t. l.

Razun strokovnega usposobljenja naj se dokaže zraven nemškega tudi popolno znanje slovenskega jezika. — Zdravnik okrajnih ubogih je bil doslej tudi distriktni zdravnik in je dobival za to dosežani zdravnik iz skupine dotičnih občin letno 440 K, potem bil je tudi zdravnik pri okrajni bolniški blagajni. 400

Okrajni odbor Ljutomer dne 26. februarja 1913.

Načelnik:

Rajh.

Občni zbor

Hranilnice in posojilnice za župnijo Slivnica pri Mariboru v Orehovi vasi bo dne 17. marca t. l. ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

- 1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
  - 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1912.
  - 3. Slučajnosti. 391
- Pri nezadostni udeležbi se vrši pol ure pozneje drug občni zbor brez ozira na število udeležencev. NAČELSTVO.

Vabilo

na

redni občni zbor

Kletarskega društva v Ormožu,

vpisane zadruge z omejenim poročtvom, kateri se vrši v soboto, dne 29. sušca ob 2. uri popoldne v uradnih prostorih.

Dnevni red:

- 1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
- 2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1912.
- 3. Poročilo o izvršeni reviziji.
- 4. Razdelitev čistega dobička za leto 1912.
- 5. Volitev načelstva in nadzorstva.
- 6. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se vrši čez 1 uro drug občni zbor z istim dnevnim redom, kateri je sklepčen pri vsakem številu navzočih članov. 386

Služba občinskega tajnika

se z 1. aprilom t. l. odda. Mesečna plača 60 K. Prosilci naj vložijo svoje lastnoročno pisane in s spričevali opremljene prošnje do 20. marca t. l. pri županstvu občine Jurkloster. 390

Župan: J. Kajtna.

Zahvala.

Ob nepričakovani in prerani smrti našega nepozabnega sina in brata

Jožefa Rudolf,

sedmošolca v c. Kr. gimnaziji v Mariboru, izrekamo tem potom najujudnejšo zahvalo prečastitemu g. profesorju dr. Antonu Medvedu za nagrobni govor, nadalje preč. gospodu župniku in duh. svet. Francu Hirti za tolažbo v bolezni, in g. kaplanu, kakor tudi gg. profesorjem in učiteljem ter vsem gg. tujakom in pevcem za ginljivo nagrobnico, ter darovateljem nagrobnih vencev. — Uočno se zahvalujemo vsem sorodnikom in slavnemu občinstvu od blizu in daleč, ki so ranjkemu izkazali zadnjo čast.

Orehova vas, dne 10. sušca 1913.

Žalujoci ostali.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne. Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

Srebrne ure	K 6:50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9:50
Pristne tula ure dvojno pokrove	13-
Ploščnate ure iz kovine	6-
Ameriškanske zlate double-ure	10-
Goldin Roskopf ure	4-
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5-
14 karatne zlate ženske ure	19-
14 karatne zlate ure za gospode	40-
Srebrni pancerni verižice	2-
14 karatne zlate verižice	4-
14 karatni zlati prstani	0:80
Visoke stenske ure na nihala	2:40
Kuhinjske ure	3-
Budilke	8-
Budilke z dvojnimi zvoncem	20-

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

V resnih in hudih časih dober svet!

Vsi v Sent Jur, k Janko Artman-u, da si ogledate novodošlo blago za vsakovrstne obleke in

velikansko izložbo svil. robcev!

Izložba svilnatih robcev se otvori dne 10. sušca ip traja do 15. roznika Ker bo ta izložba res zanimiva in ker ima Janko Artman v svoji daleč na okrog sloveči trgovini tudi raznovrstno drugo blago v veliki množini, bo vsakdo srecen, kateri si nabavi svoje potrebčine pri Janko Artmanu v Sent Jurju ob juž. žel.

star pregovor pravi:

„Želiš dobro, lepo blago po nizki ceni“, pojdi k Janko Artmanu v Sent Jur. 371

Vsaka razumna, varčna gospodinja uporablja samo to sladno kavo

Pozor!

Podpisani uljudno naznanjam slav. občinstvu, da zaradi preselitve prostovoljno razprodajam od danes naprej

vso železo in železno blago.

Najboljša prilika po ceni kupiti osobito: železo za vozove, sklepno železje za stavbe, traverze pluge, plužni deli, slamoreznice, žica in cveki, različni deli za štedilnike in vsakovrstna posoda, motike, lopate, orodje za rokodelce itd. Vse pod lastno ceno.

Proda se tudi hiša na trgu.

Z odličnim spoštovanjem

A. Huber-Lentz,
Ljutomer.

365

Vinorejci pozor!

Trsje na prodaj: šipon, burgundec belí, laški rizling, silvanec, gutedel, ranfol, krajjevina, vrbovec in druge domače vrste. Cepljeno na Rip. Portalis. Tudi se dobijo korenjaki od Rip. Portalis. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, p. Studence pri Poljčanah. 1248

Najboljša svetovna barva za brke in lase je „Karsi“.

uradno preizkušena, prosta strupa reizpirljiva, svetlo rjavava temno rjavava in srna. K 4.—. Razpošiljalnica K. Mne Thérèse, Dunaj VIII. Lerhengasse 25. 51

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ria-mazilo“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kčže v treh dneh brez bolečine ne odpravi. Cena ene posodice z garancijskim pismom eno krono. 224

„Kemeny, Kašova

L. poštni predal 12/76 (Ogrsko)“.

Iščem dobro idoto pekarijo na deželi ali v mestu do 1. aprila pod naslovom „poštno ležetje, Maribor štev. 9“.

Cepljeno trsje in ključi.

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množino ameriškanskih trt na prodaj. Seznam trt: pošip, rulandec b, silvanec, žlahtnina, rudača in bela, ranfol, portug. zec, veličine, laški rizling, kapčina, muškati silvanec. Več tisoč korenjakov, Riparia Port., Vitis Salo nis, Montikola in ključev. Velika množina Riparia Portalis Monticola. Cena po dogovoru. Janez Verbnjak, trsnitar Breg pri Ptuj. 196

Podpisani Matevž Strašek, sadje in vinorejec pri Sv. Emi naznanja vsem vinorejcem, da ima na prodaj lepe korenjake Rip. Portalis in Montikola čez 40 tisoč komadov. Ima tudi lepe ključe, za suho cepljenje mnogo tisoč. Zeli vsem ustreci, po jako zmerni ceni po dogovoru. Matevž Strašek, posestnik, sadje in trtorejec Sv. Ema p. Pristava Štajersko. 233

Priden fant, kateri se hoče krojaštva učiti, ne čez 15 let star se takoj sprejme. Tudi sn en krojaški pomočnik sprejme pri A. Kosar, Stolni trg 5, Maribor. 179

Malo posestvo na prodaj. Hiša enonadstropna s petimi sobami, 2 kuhinji s štedilniki, 2 kleti, hlevi, dobra pitava voda, brajde pred hišo, za veliko cesto, mimo teče potok 10 minut od cerkve in šole, četr ure od železniške postaje. Zraven je lep vinograd, njive in travnik se lahko r dita 2 kravi, več prašičev. Cena po dogovoru. Naslov A. B. poste restante, P. Lj čane 234

Zelo lepo posestvo, krog 22 orolov, lep gozd, travniki z samo sladko krmno, 400 žlahtnih sadnih drevesc, novonasajen ža rodeč v negrad, njive, lepa hiša in gospodarska poslopja itd; vinčar ja v bližini Poljčan se prodaj. Pojasnila daje Albin Bellag v Poljčanah. 227

XXXXXXXXXXXX

Kupiti se želi

Gostilna s posestvom v kakem večjem trgu na Sp. Štajerskem. Dopisi se naj pošljejo pod šifro „**F. M. 3000**“ na upravo „Realitäten-Markt“ Gradec, Hammerlinggasse 6.

Stara pisma, pismene znamke, kakor tudi zbirke pi eskih znamk, kupuje po dobrih cenah Emil Fischer, Trst, postfach št. 481. 384

Ugodna prilika!

V nejem se da prostovoljno takoj mljn s štirimi tečaji, gostilno, trafikó, zraven obstoječe posestvo, vrt in travnik blizu okrajne ceste. Glede najemnine in drugo se izve pisмено sli ustmeno pri g. Francu Gregorečič, veleposestnik, Mali vrh, pošta Brežice Sp Štajersko.

Štefan Kaufman trgovina z železino v Radgoni

priporoča najboljšo ocelne, motike in lopate, pravo štajersko železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 393

Upati na

bogato žetev

sme samo oni, ki je dobro gnojil. Zemlja zahteva nadomestila za hranilne snovi: kali dušik, fosforovo kislino, katero ji je prejšnja žetev odvzela. Posebno

kali

ne sme nikdar manjkati, kajti izmed vseh hranilnih snovi porabijo rastline največ kalija

Zdaj je najpripravnejši čas za gnojenje s kalijem

Pojasnila in brošure o porabi umetnih gnojil daje vsak čas brezplačno

Fr. Mulec v Ljubljani Grubarjevo nabrežje 14.

Dober tek

je dobra stvar!
Zanemarjaj je nikár!

Dober tek

imaš vsak dan, ako vživaš

Želodčni liker „FLORIAN“ je pripravil tek in prebavo marsikomu, ki je zaman kupoval druga in neprijetna zdravila!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Pozor, lesni trgovci in gostilničaji!

V Jesenicah ob Savi, kjer imajo posebno flosarji jako lepo postajališče, je na prodaj več hl dobrega vina po primerno nizki ceni.

V zameno za prodano vino se vzame tudi les. Vsem potnikom ob Savi se priporoča posebao dobro znani gostilničar M. Setine.

Za obilen obisk v kupčijskih zadevah se pripravljajo
370 **Jeseničarji.**

Franc Pleteršek, zaloga pohištva

Maribor, Koroška cesta št. 10 nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matra ve, stole in ogledala. Oroške železne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovincu. 61

Cepljeno trsje!

Vinogradnikom naznanjam, da imam več tisoč najbolj priznanih prvih vrst na prodaj in sicer: Žlahtnina (Gutedel), laški rileček, šipon (mozler) in zmešane vrste. Vse trte se ceplene na Rip. Portalis in dobro vkoreninjene ter popolnoma zaraščene, za kar se jamči. Cena trtam je po dogovoru. Oglasiti se je ustmeno pri Francu Slodnjak, trtnarju, pošta Jaršinci pri Ptuj. 229